اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

چهارشنبه • ۲۸ دی ۱۴۰۱ • ۲۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ • ۱۸ ژانویه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۰۵ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

معادن مس جایگزینی برای درآمدهای نفتی

شهرستان ورزقان با داشتن معدن بزرگ و استراتژیک مس سونگون قطب معدنی کشور به شمار می‌رود و باید از ظرفیت‌ها و ظرفیت معدنی این منطقه در جهت توسعه شمال غرب کشور استفاده کرد. شهرستان ورزقان، دارای دو بخش مرکزی و خاروانا به وسعت ۲۳۶۸ کیلومتر مربع بوده و بر اساس سر شماری نفوس مسکن سال ۱۳۹۵، جمعیت این شهر ۵۲۶۵۰ نفر برآورد شده است...

۶

گسترش جدیدترین معادن خاکی کمیاب در استرالیا

آیا موج جدیدی از معادن خاکی کمیاب و توسعه پروژه‌ها می‌تواند یک صنعت مستقل خاک‌های کمیاب برای استرالیا ایجاد کند؟ خاک‌های کمیاب سال‌هاست که در صنعت معدن چیزی شبیه به یک کلمه رایج بوده است. اما، با تولید سالانه جهانی درحال‌حاضر به صدها هزار تن، عنوان «نادر» هر روز دقیق تر می‌شود. معدنچی استرالیایی Arafura Resources خاطرنشان می‌کند...

۵

«افزایش نرخ گاز واحدهای فولادی در بودجه ۱۴۰۲» زیرذره بین «روزگارمعدن»

زمستان فولادی‌ها پایان ندارد

۳

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

مطالبات کارگران اظهرمن‌الشمس است

۲

یادداشت‌ها

صادرات شرط توسعه است

۴

چالش‌های بی‌پایان فولادسازان

۷

تیترهای روز

هفت خوان سرمایه‌گذاری در معدن

بخش معدن را می‌توان پیشران اقتصاد و کلید تحقق اقتصاد بدون نفت دانست حتی توسعه صنایع مادر مانند فولاد، سرب، روی، مس، آلومینیوم، سیمان و ساختمان...

۳

پیش از خصوصی‌سازی اقتصاد آزاد شود

۴

سرمایه‌ها به بیراهه نروند

۷

حضور فولادهرمزگان در سومین نمایشگاه تخصصی محصولات دانش‌بنیان، فناوروا کوسیستم‌نوآوری استان هرمزگان

شرکت فولاد هرمزگان در سومین نمایشگاه تخصصی محصولات دانش‌بنیان، فناور و اکوسیستم نوآوری استان هرمزگان که با مشارکت بنگاه‌های بزرگ اقتصادی استان در مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی بندرعباس آغاز به کار کرد، به‌صورت فعال حضور دارد. به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، این شرکت به عنوان یکی از بزرگ ترین بنگاه‌های تولیدی در استان هرمزگان که محصولات دانش‌بنیان و فناور تولید می کند و با شرکت‌های دانش‌بنیان ارتباط تنگاتنگی دارد، در سالی که از سوی مقام معظم رهبری «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال آفرین» نامگذاری شده است، فعالیت‌های دانش‌بنیان خود را به ویژه در زمینه بومی سازی و تکنولوژی گسترش داده است. فولاد هرمزگان در سومین نمایشگاه تخصصی محصولات دانش‌بنیان، فناور و اکوسیستم بندرعباس برای معرفی فعالیت‌ها و توانمندی‌های خود در این زمینه‌ها و همچنین نیازهای فناورانه خود به‌صورت فعالی حضور یافته است. در افتتاحیه این نمایشگاه، خلیل قاسمی رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان هرمزگان، عادل شهرزاد سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری هرمزگان و تنی چند از مسئولان استانی در غرفه

فولاد هرمزگان حضور یافتند و از نزدیک با فعالیت‌های این شرکت در زمینه‌های دانش‌بنیان و بومی سازی آشنا شدند. شایان ذکر است که سومین نمایشگاه تخصصی محصولات دانش‌بنیان، فناور و اکوسیستم نوآوری استان هرمزگان در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی بندرعباس از ۲۴ تا ۲۸ دی‌ماه برگزار می‌شود.

مدیر کل صمت استان هرمزگان:

فولاد هرمزگان برند استان هرمزگان است

خلیل قاسمی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان هرمزگان در حاشیه سومین نمایشگاه تخصصی محصولات دانش‌بنیان، فناور و اکوسیستم نوآوری استان هرمزگان گفت: سومین نمایشگاه بومی‌سازی استان هرمزگان با حضور شرکت‌های تولیدی صنعتی بزرگ استان و برخی از واحدهای بزرگ کشور و واحدهای پژوهشی در قالب پارک علم و فناوری پژوهشگران برگزار شده است و مشارکت خوبی مشاهده می‌شود. امیدوار هستیم هم صاحبان فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان و هم تولیدکنندگان برای بومی‌سازی قطعات و مهندسی معکوس یا ارتقای فناوری خطوط تولیدی نقش‌آفرینی داشته باشند. وی در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی فولاد هرمزگان با اشاره به نقش صنعت فولاد در استان هرمزگان، خاطرنشان کرد: یکی از پتانسیل‌های استان هرمزگان صنعت فولاد به شمار می‌رود و استان هرمزگان یکی از قطب‌های بزرگ صنعت فولاد در کشور محسوب می‌شود. در یکی دو سال اخیر این استان خود را به عنوان سومین تولیدکننده بزرگ فولاد کشور مطرح کرده است. در اسناد بالادستی کشور برای استان هرمزگان توسعه زنجیره فولاد تا ۱۰ میلیون تن پیش‌بینی شده است. خوشبختانه اخیرا در زمینه سنگ‌آهن که یکی از مواد اولیه صنعت فولاد است، یک ذخیره با بیش از ۸۰۰ میلیون تن سنگ‌آهن هماتیتی شناسایی شده که این ذخیره می‌تواند در تامین مواد اولیه و هم برای تکمیل زنجیره فولاد در استان هرمزگان تا محصول نهایی موثر باشد. رئیس سازمان صمت استان هرمزگان با بیان اینکه فولاد هرمزگان در نقش‌آفرینی خود برای استان همواره پیش‌قدم بوده است، تصریح کرد: این شرکت یکی از بزرگ‌ترین بنگاه‌های اقتصادی استان هرمزگان محسوب می‌شود. فولاد هرمزگان توانسته است همواره از ابتدای صنعتی شدن استان هرمزگان نقش موثر خود را با نام هرمزگان به خوبی در گستره کشور با تولید محصولات منحصر به فرد و دارای ارزش افزوده بالا در کنار صادرات، و مسئولیت‌های اجتماعی ایفا کند. امیدوار هستیم این شرکت در اجرای طرح‌های توسعه ای خود نیز بتواند کوشا باشد و برند هرمزگان و درخشندگی خود را بیش از پیش متبلور کند. قاسمی با اشاره به چالش‌های صنعت فولاد به ویژه فولاد هرمزگان، عنوان کرد: فولاد هرمزگان مانند دیگر صنایع فولادی کشور دچار کمبود انرژی به ویژه گاز در فصل زمستان شده است. با این حال تمام تلاش خود را بر رفع این مشکل صنایع فولادی گذاشته‌ایم. در استان هرمزگان یک پتانسیل بسیار خوبی وجود دارد که برای بهره‌برداری از آن در حال برنامه‌ریزی هستیم؛ به طوری که از ظرفیت گازی که از خطوط اصلی کشور تغذیه نمی‌شود، بتوانیم برای واحدهای تولیدی استان هرمزگان استفاده کنیم. قرار بود این موضوع تا نیمه نخست دی ماه از سوی شرکت‌های گاز عملیاتی شود اما این اتفاق نیفتاد. با این حال خوشبین هستیم بتوانیم طرح یاد شده را تا پایان دی ماه امسال عملیاتی کنیم. وی در پایان تاکید کرد: سازمان صنعت معدن و تجارت استان هرمزگان همواره در کنار تولیدکنندگان به ویژه فولادسازان حضور دارد. امیدوار هستیم با کمک فولادسازان بتوانیم به هدف بزرگ تولید ۱۰ میلیون تن فولاد دست پیدا کنیم. یکی از بنگاه‌هایی که در سال گذشته پروژه‌های بسیار خوبی را برای رسیدن به این هدف و تکمیل زنجیره فولاد در استان آغاز کرده است، فولاد هرمزگان بوده و طرح‌های توسعه‌ای این شرکت در مسیر اجرا قرار دارند. بنابراین از این توسعه‌ها به صورت جدی در تمام ابعاد حمایت می کنیم.

مدیر تحقیق و توسعه فولادهرمزگان:

آغوش فولادهرمزگان به روی شرکت‌های دانش‌بنیان باز است

در سومین نمایشگاه تخصصی محصولات دانش‌بنیان، فناور و اکوسیستم نوآوری استان هرمزگان، پنل تخصصی اکوسیستم نوآوری استان با محوریت صنایع فولادی و معدنی و در پایی با حضور مسئولان شرکت‌های فولاد هرمزگان، صبا فولاد خلیج فارس، فولاد کاوه جنوب کیش، مجتمع کشتی سازی و صنایع فراساحل ایران، معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه هرمزگان و رئیس پارک علم و فناوری استان هرمزگان در محل برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی بندرعباس برگزار شد. در این جلسه، شاهین زارع، مدیر متالورژی، طراحی و توسعه محصولات شرکت فولاد هرمزگان بیان کرد: متاسفانه برای رفع بسیاری از نیازهای فولاد هرمزگان، ناچار به سفارش خارج از استان هستیم. ریخته گری قطعه یا کارگاه عملیات حرارتی برای ساخت قطعات یدکی در استان هرمزگان وجود ندارد و به دلیل نبود زیرساخت‌های مناسب، این کمبود به شدت احساس می‌شود. به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، وی تاکید کرد: در صورتی که هدف تولید ۱۰ میلیون تن فولاد در استان هرمزگان و منطقه ویژه خلیج فارس محقق شود، بیش از ۱۵ هزار شغل به طور مستقیم در این استان به وجود خواهد آمد. همچنین صنایع فولاد قادر خواهند بود حداقل چهار برابر شغل غیر مستقیم در صنایع پشتیبان ایجاد کنند. زارع خاطرنشان کرد: در فولاد هرمزگان هیچ محدودیتی برای پذیرش پایان‌نامه‌های دانشگاهی نداریم. همواره از همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، طرح‌ها و ایده‌های آن‌ها استقبال می کنیم و درهای فولاد هرمزگان به روی آن‌ها باز است اما شرکت مورد نظر نیز باید بتواند به نیازهای فولاد هرمزگان هم از نظر میزان تحویل سفارش و هم دانش فنی به خوبی پاسخ دهد.

فراخوان مناقصه تنظیف شهرداری منطقه ۳، لکه‌گیری و آسفالت معابر شهری و آسفالت توپکا و بیندر معابر شهر خرم‌آباد

شهرداری خرم‌آباد در نظر دارد **مناقصه تنظیف شهرداری منطقه۳ ، لکه‌گیری و آسفالت معابر شهری و آسفالت توپکا و بیندر معابر شهر خرم‌آباد** به شرح ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

ردیف	عنوان مناقصه	شماره مناقصه
۱	آسفالت توپکا و بیندر معابر	۲۰۰۱۰۰۵۷۲۸۰۰۰۰۷۴
۲	تنظیف شهرداری منطقه۳	۲۰۰۱۰۰۵۷۲۸۰۰۰۰۷۵
۳	لکه گیری و آسفالت معابر شهری	۲۰۰۱۰۰۵۷۲۸۰۰۰۰۷۶

کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

مواعد زمانی:

عنوان مزایده / مناقصه	زمان انتشار در سایت	مهلت دریافت اسناد فراخوان	مهلت ارسال پیشنهادات	زمان بازگشایی پاکت ها
تنظیف شهرداری منطقه۳	۱۴۰۱/۱۰/۲۶	۱۴۰۱/۱۱/۰۱	۱۴۰۱/۱۱/۱۱	۱۴۰۱/۱۱/۱۲
آسفالت توپکا و بیندر معابر	۱۴۰۱/۱۰/۲۶	۱۴۰۱/۱۱/۰۲	۱۴۰۱/۱۱/۱۲	۱۴۰۱/۱۱/۱۳
لکه‌گیری و آسفالت معابرشهری	۱۴۰۱/۱۰/۲۷	۱۴۰۱/۱۱/۰۲	۱۴۰۱/۱۱/۱۲	۱۴۰۱/۱۱/۱۳

ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه آدرس و اطلاعات تماس شهرداری

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: شرکت کنندگان در م مناقصه تنظیف شهرداری منطقه۳، لکه‌گیری و آسفالت معابر شهری و آسفالت توپکا و بیندر معابر شهر خرم‌آباد می‌بایست ضمانتنامه بانکی ، معادل ۵ درصد قیمت پایه (به ترتیب به مبلغ ۱۳/۲۹۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال و ۳/۹۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و ۵۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) را تهیه و یا همین مبالغ را به‌عنوان سپرده به حساب شماره ۱۰۰۱۰۰۰۱۷۱۴۵۰۳ (شماره شبا IR ۶۶۰۶۱۰۰۰۱۰۰۰۱۷۱۴۵۰۳) بانک شهر شعبه خرم‌آباد واریز و رسید آن در پاکت الف قرار داده، تا تاریخ مهلت ارسال پیشنهادات تحویل دبیرخانه شهرداری مرکزی گردد.

اطلاعات تماس و آدرس شهرداری: ۰۶۶-۳۳۳۲۰۰۱۱ - خیابان ۱۷ شهریور- شهرداری خرم‌آباد- امور قراردادها

شرایط عمومی و توضیحات برگزاری مناقصه شهرداری

۱-برگزاری مناقصه صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند شامل خرید و دریافت اسناد (درصورت وجود هزینه مربوطه)، پرداخت تضمین شرکت در مناقصه (ودیعه) ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مناقصه‌گران محترم از این طریق امکانپذیر می‌باشد.

۲-کلیه اطلاعات موارد اجاره شامل مشخصات، شرایط و نحوه اجاره در برد اعلان عمومی سامانه ستاد، قابل مشاهده، بررسی و انتخاب می‌باشد.

۳-علاقه‌مندان به شرکت در مناقصه می‌بایست جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره (مرکز پشتیبانی و راهبری) ۰۲۱-۴۱۹۳۴ تماس حاصل نمایند

شهرداری خرم‌آباد

تولید داخلی، شرط ممنوعیت واردات ماشین آلات

گروه معدن

مدیرکل دفتر ماشین‌آلات کشاورزی، ساختمانی و معدنی وزارت صمت با اشاره به افزایش دو برابری تولید ماشین آلات صنعتی، اعلام کرد که تولیدکنندگانی که ادعای تولید هر نوع ماشین آلات سنگین را دارند باید آن محصول را ساخته و با کیفیت مشخص عرضه کرده باشند. به گزارش شاتا، ابوذر جمشیدوند، اظهار کرد: یکی از موضوعات مهم، راهبردی و کلیدی در کشور، حوزه معدن بوده و معدن در کشورمان بسیار مورد توجه است. طبیعتا در حوزه معدن پرداختن به ماشین آلات و تجهیزات مرتبط، در میزان اثربخشی و بهره‌وری در این حوزه خیلی تاثیر گذار است، به عبارتی برای اینکه بتوانیم یک معدن را خوب اکتشاف، استخراج و مواد معدنی را از آن استحصال کنیم، لازم است بتوانیم ماشین آلات مورد نیاز را تامین کنیم. وی افزود: با توجه به رویکردی که وزارت صمت داشت و تغییر ساختاری که صورت گرفت متناسب با رشته فعالیت‌ها، دفاتر تخصصی شکل گرفت که یکی از این دفاتر تخصصی، حوزه ماشین آلات و تجهیزات کشاورزی، ساختمانی و معدنی است، طبیعتا نگاه ما در این حوزه بر این بود که بتوانیم برنامه‌های خوبی را تدوین کنیم و این فضا را پیش ببریم.

اهمیت به تعیین تکلیف وضعیت ساخت ماشین آلات

مدیرکل دفتر ماشین آلات کشاورزی، ساختمانی و معدنی وزارت صمت اضافه کرد: از ابتدای سال که این موضوع در سطح وزارتخانه خیلی جدی پیگیری می‌شد، یکی از عمده موضوعاتی که مورد توجه قرار گرفته بود بحث تعیین تکلیف وضعیت ساخت ماشین آلات در این حوزه (معدن) است که ماچه میزان امکان تولید در کشور را داریم. وی اضافه کرد: با توجه به اینکه ماشین سازی به شدت در کسب و کار حوزه معدن تاثیر گذار است، ماموریت حوزه کاری‌مان تامین ماشین آلات شد. برای تامین ماشین آلات، هم باید از ظرفیت داخل استفاده می‌کردیم که ظرفیت بسیار خوبی در سطح کشور وجود دارد که می‌شود از آنها به خوبی استفاده کرد و هم باید به ظرفیت واردات توجه می‌کردیم. جمشیدوند در این خصوص یادآور شد: اتفاقا در این حوزه می‌توانم بگوییم کشورمان توانمندی‌های خیلی خوبی دارد؛ آنهم با وجود مشکلات متعددی که در حوزه واردات است، لذا برای اینکه بتوانیم این موضوع را اجرایی کنیم جلساتی را با حضور معاونت معدن و همه ذی‌نفعان این حوزه از جمله، خانه صنعت و معدن و اتاق بازرگانی برگزار کردیم.

وجود تولیدکنندگان فعال در تولید ماشین آلات

وی در پاسخ به این پرسش که هم اکنون در تولید چه ماشین آلاتی توانایی داریم؟ اظهار کرد: در انواع و اقسام بیل‌های مکانیکی، لودرها، گریدرها، دامپ تراک، بولدوزر، مینی لودر و دیگر ماشین آلات امکان تولید در داخل کشور به خوبی وجود دارد. قطعا ظرفیت موجود کشور پاسخگوی همه نیازهای موجود نیست لذا به همین دلیل تاکید داریم که واردات هم در کنار آن به صورت جدی پیگیری شود. ضمن اینکه تولیدکننده‌های فعالی در زمینه تولید ماشین آلاتی مانند لودر، گریدر، مینی لودر و دامپ تراک در سطح کشور وجود دارد. مدیرکل دفتر ماشین آلات کشاورزی، ساختمانی و معدنی وزارت صمت با بیان اینکه از این تولیدکنندگان خواهش کردیم که ساخت این دستگاه‌ها را جدی‌تر پیش ببرند، اضافه کرد: موضوعی به نام ممنوعیت در واردات برای رفع نیاز حوزه معدن و راهسازی نداشتیم، یعنی از اول سال، تاکید بسیاری داشتیم که این ممنوعیت برداشته شود، زیرا خیلی برای‌مان مهم بود که نیاز حوزه معدن، راهسازی و حوزه‌های مرتبط با این ماشین آلات رفع شود. وی به این پرسش که «ثبت سفارش برای واردات هم اکنون چگونه است؟» اینگونه پاسخ داد: در راستای تامین ماشین آلات، یکی از موضوعاتی که دغدغه تسهیل آن را داشتیم و سعی‌مان بر این بود متناسب با اعتباراتی که در سطح کشور موجود است، تقریبا هر آن چیزی که نیاز حوزه معدن یا حوزه راهسازی بود، برای ثبت سفارش به ما مراجعه می‌کرد. در صورتی که این حرکت به سمت تولید داخل هدایت می‌شد. جمشیدوند افزود: یک تبصره‌ای هم در کنار این حوزه در تولید داخل داشتیم، آنجایی که ظرفیت تولید داخل پاسخگوی نیاز حوزه معدن ما نبود، طبیعتا به سمت این پیش می‌رفتیم که اگر یک دستگاه وارد شود، یک دستگاه هم معادلش از تولید داخل استفاده شود تا این نیاز مرتفع شود. وی در پاسخ به این پرسش که «تولید داخل فقط شرکت هپکو بود؟»، اظهار کرد: خیر، ما شرکت‌های متعددی در این حوزه داریم. قطعا هپکو جزو شرکت‌های خوب این حوزه است، اما خوشبختانه در این حوزه شرکت‌های متعدد دیگر هم فعالیت می‌کنند و نقش خیلی خوبی هم دارند.

رشد خوب در حوزه ثبت سفارش

«پس اینکه بخواهند ثبت سفارش کنند و از داخل بگیرند فقط هپکو نیست، از شرکت‌های دیگر هم می‌توانند خرید کنند؟» مدیرکل دفتر ماشین آلات کشاورزی، ساختمانی و معدنی وزارت صمت در این خصوص تاکید کرد: از شرکت‌های دیگر هم می‌توانند تامین کنند و ما محدودیتی در این حوزه نداریم، خوشبختانه در این حوزه هم از شرکت‌های دیگر هم هر کسی توانسته این نیاز را مرتفع کند، طبیعتا ثابت سفارش هم می‌کردیم. وی اضافه کرد: به‌طور نمونه، دامپ تراک‌هایی که بالای ۵ تن یا بیل بالای ۴۰ تن، آنهایی که تولید داخل هم نداشتیم، نگاه‌مان بر این بود که در سریع‌ترین زمان ممکن رفع نیاز صورت بگیرد که خدا را شکر انجام شد. امسال بالای دو هزار ثبت سفارش صورت گرفت که قابل مقایسه با سال‌های گذشته نیست و رشد خوبی را در این حوزه داشتیم. همچنین نگاه‌مان بر این بود که این فرآیند هم در حوزه کاری‌مان که در معاونت ماشین آلات هستیم و هم در معاونت معدن وزارتخانه که آنها هم خیلی عزم جدی در این حوزه داشتند، این مسیر ثبت سفارش انجام شود. ما در حوزه ثبت سفارش آن چیزی که نیاز کشور است مبتنی بر قراردادها کارهایی انجام می‌دهند و هیچگونه محدودیتی نداشتیم. جمشیدوند در مورد اینکه تا کنون چند ثبت سفارش آمده است؟، خاطرنشان کرد: بیش از ۵۰۰ ثبت سفارش شده است. نزدیک ۲ هزار مورد ثبت سفارش شده است. ثبت سفارش‌ها که صورت گرفت واردات آنها انجام می‌شود.

اگر تولید نیاز کشور را تامین کند، واردات محدود می‌شود

وی در مورد اینکه آیا برای دامپ تراک‌هایی که بالای ۲۰۰ تن است مجوز تولید داده نمی‌شود؟، تاکید کرد: اگر تولید کننده‌ای در سطح کشور ادعای تولید محصولی را داشته، توانمندی خود را در تولید آن محصول به اثبات رسانده، آن محصول دست مشتری رسیده و نظر مشتری هم در این حوزه مطلوب باشد، این فرآیندنشان دهنده آن است که ما این محصول را تولید کرده‌ایم. مدیرکل دفتر ماشین آلات کشاورزی، ساختمانی و معدنی وزارت صمت، ادامه داد: صرفا با ادعای تولید کننده نیاز کشور مرتفع نمی‌شود، زیرا در حوزه مرتبط نیاز است که حتما ماشین آلات مورد کسب و کارها تامین شود. هر تولیدکننده‌ای که ادعای ساخت دارد باید اعلام کند که محصول را چه زمانی ساخته؟ به کجا تحویل داده؟، چه تعدادی تحویل داده؟ و باید پیگیر شویم مشتری که این محصول را تحول گرفته آیا الزامات و کفایت لازم را داشته است؟ از نظر ما محصولی که به این نقطه برسد تولیدی محسوب می‌شود بعد از این مراحل، ما به سمتی می‌رویم که اگر تولیدنیاز کشور را تامین کند، واردات آن را محدود می‌کنیم. وی در مورد اینکه در زمینه دامپ تراک ۶۰ تنی و ۴۰ تنی که توسط شرکت هپکو تولید شده، ممنوعیت واردات وجود دارد یا خیر؟ اظهار کرد: دامپ تراک بالای ۵۰ تن با توجه به اینکه هنوز امکان تولید آن در کشور به صورت کامل مهیا نشده و جای کار دارد، برای واردات آن منعفی وجود ندارد.

توجه ویژه به حوزه‌های فناوری و نوآوری از دو جهت

جمشیدوند در خصوص بحث میزان عمق ساخت داخل نیز اینگونه و اکنش نشان داد: از دو جهت، به حوزه‌های فناوری و نوآوری توجه ویژه می‌کنیم، یکی اینکه ما تولیدکننده‌هایی که وارد عرصه تولید می‌شوند وقتی با یک شرکت قدر و بزرگ ارتباط پیدا می‌کنند میزان عمق ساخت داخل‌شان را به صورت پله‌ای تعریف می‌کنند و افزایش می‌دهند. به این ترتیب که مانگاه‌مان بر این است که در حوزه ماشین آلات مثلا راه‌سازی حدود ۳۰ درصد شروع می‌کنند و خیلی پله‌ای این را افزایش می‌دهند تا به حداکثر ممکن که در سطح کشور است، برسند. وی اضافه کرد: بحث دیگر توسعه فناوری در این حوزه است که ما بتوانیم آن چیزی که در سطح کشور امکان تولید آن وجود دارد، را بسازیم. نکته بعدی برای ساخت دامپ تراک ۱۳۶ تنی، شرکت‌هایی که در این حوزه می‌توانند فعالیت کنند و نقش آفرینی کنند، کنار هم قرار گرفت که در این خصوص، بحث و بررسی لازم صورت گرفت. مدیرکل دفتر ماشین آلات کشاورزی، ساختمانی و معدنی وزارت صمت ادامه داد: پس در حال توسعه فناوری و نوآوری، در عمق ساخت داخل یک محصول مثلا اگر دامپ تراک زیر ۵۰ تن را داریم تولید می‌کنیم، اما عمق ساخت داخل آن پایین است، را ادامه می‌دهیم. مثلا ۶۵ تن، ۱۳۶ تن، بعد ۲۲۰ تن و بعد تا ۴۰۰ تن را بتوانیم متناسب با نیاز کشور توسعه دهیم. در هر دو حالت، افقی و هم حالت عمودی در دستور کار است که به صورت جدی به آن می‌پردازیم.

از چهار بُعد به کیفیت محصولات توجه می‌کنیم

وی با بیان اینکه یک موضوع دیگر که مهم و مورد توجه بوده، بحث کیفیت است، محصولاتی که تولید می‌کنیم به چه شیوه است؟ چه اتفاقی بر آن می‌افتد؟ افزود: از چهار بُعد به کیفیت توجه می‌کنیم، جنسی که تولید می‌کنیم جنس مرغوبی باشد و الزامات حوزه استاندارد را برآورده کند، الزامات و سیستم‌های کیفیتی مرتبط با آنجا پیاده‌سازی شود و تضمین کیفیت در خصوص آن اتفاق افتاده باشد و موضوع بعدی، بحث خدمات پس از فروش ما است. جمشیدوند اضافه کرد: به این نکته باید توجه شود ماشین آلاتی که وارد می‌کنیم تنها واردات شان نیست. از وارد کردن آن مهم‌تر این است که این کالاهای با دوام است، ممکن است چندین سال و چند ده سال بخواهد کار کند طبیعتا نیاز به خدمات قوی دارد، قطعات یدکی مناسبی باید حتما در اختیارشان قرار بگیرد. این یکی از موضوعات کلیدی است که ما در این رابطه ورود پیدا کردیم و جدی پیگیر هستیم. وی همچنین تصریح کرد: موضوع بعدی که به آن توجه می‌کنیم نرخ مناسب آن است. تاکید ما بر تولیدکننده‌های داخلی این است که نرخ شما با قیمت‌های برندهای مشابه باید رقابت‌پذیر باشد. مدیرکل دفتر ماشین آلات کشاورزی، ساختمانی و معدنی وزارت صمت در خصوص اینکه اکنون اینگونه است؟، اظهار کرد: در حوزه محصولات نو، رقابت‌پذیر هستیم یعنی در حوزه محصولات نو قطعا این رقابت‌پذیری وجود دارد؛ با محصولات هم کلاس خودشان، اما طبیعتا در حوزه مستعمل نه، مستعملات قیمتش خیلی مناسبت‌تر است و نکته آخر تحویل به موقع است.

هدف‌گذاری برای توسعه صادرات

وی در پاسخ به این پرسش که برنامه سال آینده چیست؟ آیا در این بخش صادرات هم می‌توانیم داشته باشیم؟، یادآور شد: یکی از موضوعات خیلی کلیدی‌مان که تاکید شخص آقای وزیر است و خیلی هم پیگیر هستند، توسعه صادرات است. با توجه به ظرفیت بسیار خوبی که در منطقه وجود دارد، تعداد زیادی معدن در آن قرار دارد و معادن هم به این ماشین آلات نیاز مستمر دارند. جمشیدوند همچنین به موضوع مهمی اشاره کرد: یکی از رویکردهای جدی ما در حوزه تولید، توسعه صادرات است که کشورهای هدف را شناسایی کردیم و مذاکرات جدی با آنها داشتیم.

رشد بالای ۱۰۰ درصد در حوزه کشاورزی

وی در خصوص اینکه آیا در این بخش هم اکنون صادرات داریم؟ خاطرنشان کرد: در حوزه ماشین آلات راهسازی معدنی، با توجه به نیاز جدی که در کشور است فعلا صادرات نداریم، اما در حوزه کشاورزی، رشد خوبی داشتیم. بالای ۱۰۰ درصد در این حوزه رشد داشتیم و دنبال این هستیم که این ظرفیت را در سال آینده ایجاد کنیم. مدیرکل دفتر ماشین آلات کشاورزی، ساختمانی و معدنی وزارت صمت همچنین گفت: جالب است بدانید که در این حوزه کشورهای منطقه هم استقبال خوبی کردند. با برخی از کشورها هم مذاکره کردیم که امیدواریم بسترسازی مطلوب و لازم برای آن ایجاد شود.

سرمقاله

مطالبات کارگران اظهرمن‌الشمس است

حسین حبیبی
فعال کارگری

طبق ماده ۱۳۱ قانون کار، هر کارگاهی می‌تواند یکی از ۳ تشکل شورای اسلامی کار، انجمن‌های صنفی یا نماینده‌های کارگری را داشته باشد. این اختیار با خود کارگران است که کدام یک را برای پیگیری مطالبات خود انتخاب می‌کنند. اما اینکه مطالبات کارگران چیست، اظهرمن‌الشمس است. مطالبات کارگری به ۳ دسته تقسیم می‌شود. یکی بحث امنیت شغلی و قراردادهای کار است که در آن باید حاکمیت اراده کارگر در نظر گرفته شود. منظور از حاکمیت اراده این است که کارگر در عقد و پایان قرارداد اختیار داشته باشد. اگر کارگری در عقد قرارداد هیچ اراده‌ای از خود نداشته باشد، به‌طبع با مسائل بغرنجی روبه‌رو خواهد شد. بحث دوم، موضوع دستمزد است. به‌طبع کارگران باید دستمزدی در خور شأن و منزلت خود دریافت کنند. در ماده ۲۳ اعلامیه جهانی حقوق بشر هم به موضوع مزد منصفانه اشاره شده و آن را درآمدی معرفی کرده است که فرد بتواند با آن یک خانواده را اداره کند. بحث سوم، موضوع تشکل‌یابی است. کارگران باید در بحث اصناف، از حاکمیت اراده برخوردار باشند تا بتوانند اقدام به تاسیس تشکل‌های کارگری بکنند. بنابراین باید گفت در بخش اصناف یا از اساس تشکل کارگری نداریم یا اگر هم داریم آن تشکل‌ها به‌نوعی کارفرمایی به‌شمار می‌روند. به‌عبارت دیگر، کارگران در آن تشکل‌ها نقشی ندارند و اعضا بیشتر از مدیران، سرپرستان و امثال آن هستند و به‌نام کار و به‌کام کارفرما است. حتی تشکل‌های خود ما که نماینده شورای اسلامی کار هستند، به‌نوعی کارفرمایی شده‌اند. علت هم این است که کارگران امنیت شغلی ندارند، چون حاکمیت اراده در عقد قراردادهای شغلی وجود ندارد، قراردادهای شغلی موقتی است (این قراردادها دارای مدت زمان محدودی هستند و کارگر تا می‌خواهد اقدام به تاسیس تشکل کند یا عضو تشکلی شود، مدت قراردادش تمام می‌شود) یا به‌واسطه اینکه تعیین پایان قرارداد به‌عهده کارفرما است، کارگران از تشکیل تشکل‌های کارگری منصرف شده یا عضو هیچ تشکل صنفی یا شورای اسلامی کار و مجمع نمایندگان نمی‌شوند. امنیت شغلی مطالبه اصلی کارگران است. تا این مسئله حل نشود و کارگر در کارهایی که ماهیت‌شان مستمر است، قرارداد دائم نداشته باشد، نمی‌تواند در امنیت، مطالبات خود را پیگیری کند، حتی درباره قراردادهای موقت هم باید تمهیداتی اندیشیده شود که کارگر از حقوق خود محروم نماند و باید برای ساماندهی قراردادها تلاش شود. اگر بخواهیم نگاه منصفانه و انسانی به موضوع کار داشته باشیم باید قراردادها به‌نوعی رقم بخورد که کار تاریخ شروع و پایان مشخصی داشته باشد و ـ جز در مواردی که تخلفی اتفاق می‌افتد ـ کارفرما نتواند به قرارداد خاتمه دهد. حق هر انسانی است که بگوید می‌خواهم با این شرایط و تا این تاریخ کار کنم، اما تا وقتی این موضوعات در حوزه اختیارات کارفرما است، نه کارگر امنیت شغلی خواهد داشت و نه شرایط دستمزد و تشکل‌یابی‌اش سروسامان می‌گیرد.

خبر

چهارمین دوره رایگان تربیت کارور دستگاه حفاری برگزار می‌شود

مجری طرح توانمندسازی فارغ‌التحصیلان بخش معدن و صنایع معدنی ایمیدرو گفت: چهارمین دوره تربیت رایگان کارور دستگاه حفاری در مرکز تحقیقات مواد معدنی یزد، برگزار می‌شود. به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، قاسم حسن‌زاده اظهارکرد: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در راستای تحقق نقشه راه معدن، برای توسعه آموزش‌های مهارتی تکنسین معدن، در نظر دارد با همکاری شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، دوره جدید آموزشی کارور دستگاه حفاری (برای آقایان) را برگزار کند. وی افزود: چهارمین دوره تربیت کارور دستگاه حفاری به مدت یک ماه، به صورت نظری و عملی برگزار می‌شود و واجدان شرایط تا تاریخ ۲ بهمن ۱۴۰۱ می‌توانند برای حضور در این دوره ثبت نام کنند. حسن زاده تصریح کرد: این دوره در دهه دوم بهمن برگزار می‌شود. تاریخ دقیق برگزاری آن، اطلاع‌رسانی خواهد شد. مجری طرح توانمندسازی فارغ‌التحصیلان بخش معدن و صنایع معدنی ایمیدرو خاطرنشان کرد: شرایط داوطلبان در دوره مذکور شامل دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی راهنمایی، داشتن کارت پایان خدمت و دارا بودن شرایط جسمانی و روانی مناسب است.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان:

۲۵ هزار قطعه در فولاد خوزستان بومی‌سازی است

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان با بیان اینکه تاکنون ۲۵ هزار قطعه در این شرکت بومی‌سازی شده است، گفت: جمهوری اسلامی ایران به لحاظ وجود نیروی انسانی ماهر و متخصص و منابع معدنی از ظرفیت‌های خوبی برای خودکفایی و بومی‌سازی در صنعت فولاد برخوردار است.

امین ابراهیمی در گفت‌وگو با دنیای معدن افزود: مهم‌ترین پارامتر بومی‌سازی خودباوری است که در بخش‌های مختلف صنعتی وجود دارد و هم‌اکنون در داخل کشورمان شرکت‌های زیادی در حوزه بومی‌سازی فعالیت می‌کنند.

وی بیان کرد: در این راستا شرکت فولاد خوزستان به عنوان دومین تولیدکننده بزرگ فولاد کشور و بزرگ‌ترین صادرکننده محصولات فولادی از روند بومی‌سازی قطعات در صنعت فولاد همواره حمایت کرده است.

ابراهیمی گفت: تمام تلاش ما در این زمینه این بود که در حوزه بومی‌سازی قطعات و دانش روز متمرکز شده و تلاش‌های خود را در این زمینه به ثمر برسانیم.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان اظهارکرد: بیش از این وابستگی ما به قطعات خارجی در صنعت فولاد حدود یک چهارم درصد بود اما پس از یک دهه تلاش هم‌اکنون این میزان به یک هشتم نرخ تمام شده رسیده است.

وی یادآورشد: شرکت فولاد خوزستان در یک دهه گذشته با بومی‌سازی ۲۵ هزار قطعه بیش از ۷۰۰ میلیون یورو صرفه‌جویی ارزی داشته است.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان با بیان اینکه امسال نیز بیش از ۱۰۰ میلیون یورو پروژه بومی‌سازی در شرکت فولاد خوزستان تعریف شد، افزود: خوشبختانه با تلاش همه همکاران ما در ۹ ماه امسال ۸۰ درصد این برنامه‌ریزی‌های به عمل آمده، محقق شده است.

وی گفت: امسال با توجه به انتخاب سال دانش‌بنیان رشد چشمگیری در استفاده از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان داشتیم و صنعت فولاد کشور و به خصوص شرکت فولاد خوزستان به دنبال توسعه بومی‌سازی و تکنولوژی‌ها تاکنون اقدامات خوبی را انجام داده است.

ابراهیمی یادآورشد: راه‌اندازی مرکز نوآوری در شرکت فولاد خوزستان و بومی‌سازی اسلاید کیت پاتیل برای نخستین‌بار در کشور، ساخت نخستین دستگاه گرانول پایش خودکار در کشور و افزایش عمر نسوز کوره‌های فولاد خوزستان از مهم‌ترین اقدامات شرکت فولاد خوزستان در زمینه بومی‌سازی قطعات است.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در پایان تاکید کرد: در این راستا انعقاد قرارداد با بیش از ۱۰۰ شرکت دانش‌بنیان و انعقاد ۲۵ قرارداد بومی‌سازی قطعات با سرمایه‌گذاری بیش از ۵۲۱ میلیارد تومان از مهم‌ترین اقدامات شرکت فولاد خوزستان در راستای بومی‌سازی قطعات و تجهیزات مورد نیاز صنعت فولاد کشور بوده است.

روزگار معدن

صنایع معدنی

چهارشنبه ۳
● ۲۸ دی ۱۴۰۱
● ۲۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
● ۱۸ ژانویه ۲۰۲۳
● سال پنجم ● شماره ۱۰۰۵

خبر

صنعت فولاد به خواب رفته است

یک فعال فولادی گفت: درحال‌حاضر صنعت فولاد کشور به دلیل کمبود گاز و برق رسما در حالت خواب قرار دارد.

علیرضا میرزایی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به تأثیر قطعی گاز در صنعت فولاد بیان کرد: زمانی که وزیر نفت چند ماه قبل وعده عبور بدون قطعی گاز از زمستان را داد، خیلی‌ها معتقدند بودند که این وعده در عمل با واقعیات تطابق ندارد، چراکه هیچ اتفاق جدیدی در صنعت به خصوص فولاد نیفتاده بود.

وی با بیان اینکه متاسفانه مشکلات صنعت فولاد روزبه‌روز در حال افزایش است، گفت: وزیر نفت باید پاسخگوی ضررهای میلیاردی سرمایه‌گذاران خصوصی در این حوزه باشد.

در واقع، با وعده‌ای که وزیر نفت در اوایل پاییز داد، باعث شد دید بسیاری از سرمایه‌گذاران نسبت به فولاد به شکل مثبتی تغییر کرد و با اتفاقات اخیر در کمبود گاز صنایع، اعتماد در این حوزه از بین رفت.

مدیر کارخانه مجتمع فولاد جنوب خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر صنعت فولاد کشور به دلیل کمبود گاز و برق رسماً در حالت خواب قرار دارد.

از سوی دیگر، با گرم‌تر شدن هوا از اواسط اسفند تا اردیبهشت ماه تا حدودی وضعیت تولید بهبود خوواهد یافت اما پس از آن دوباره مشکلات کمبود برق به وجود خواهد آمد.

«افزایش نرخ گاز واحدهای فولادی در بودجه ۱۴۰۲» زیر ذره بین «روزگار معدن»

زمستان فولادی‌ها پایان ندارد

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

گروه معدن: براساس تصمیم دولت، نرخ گاز واحدهای فولادی در بودجه ۱۴۰۲ با افزایش ۷۵ درصدی همراه است که بررسی وضعیت این صنعت نشان می‌دهد این موضوع تبعات جدی برای بازارهای داخلی و صادراتی به همراه دارد و می‌تواند بر حجم صادرات و ارزآوری این صنعت اثرگذار باشد. این در حالی است با افزایش نرخ گاز نه تنها میزان مصرف در واحدهای فولادی کاهش نمی‌یابد بلکه هزینه‌های تولید چند برابر خواهد شد. به گزارش «روزگار معدن»، رایزنی درباره تصمیمات دولت در بودجه ۱۴۰۲، تقریبا از ماه‌ها قبل آغاز شده بود و پیش‌بینی می‌شد بر خی اعداد و ارقام در هزینه‌های تولید افزایشی باشد. در حالی ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری بودجه ۱۴۰۲ را تقدیم مجلس کرد که نرخ گاز برای واحدهای فولادی با افزایش همراه شده است.

دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، نرخ گاز صنایع فولاد را ۷۵ درصد افزایش داد. با این افزایش، نرخ گاز فولادی‌ها از ۲۰۰۰ تومان به ازای هر متر مکعب به ۳۵۰۰ تومان به ازای هر متر مکعب افزایش می‌یابد.

طبق تبصره ۱۴ لایحه بودجه، دولت نرخ خوراک پتروشیمی‌ها را با ۴۰ درصد افزایش از ۵۰۰۰ تومان به ۷۰۰۰ تومان به ازای هر متر مکعب افزایش داده است. همزمان ضریب نرخ گاز صنعت فولاد که ۴۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها بوده، با ۱۰ واحد درصد افزایش به ۵۰ درصد رسیده است. برای بقیه صنایع نیز این ضریب ۱۰ واحد درصد افزایش یافته است.

افزایش ۷۵ درصدی نرخ گاز صنایع فولاد، بیشترین تأثیر را بر واحدهای احیاء مستقیم که بالاترین مصرف گاز را در صنعت فولاد دارند. این افزایش اولاً مستقیماً حاشیه سود کارخانجات تولیدکننده آهن اسفنجی را کاهش می‌دهد و ثانیاً از طریق افزایش هزینه تولید آهن اسفنجی که ماده اولیه فولادسازان است، هزینه تولید شمش و محصولات فولادی در کشور را افزایش می‌دهد.

▣ افزایش هزینه‌ها برای فولادی ها

اما این تصمیم دولت چه دستاوردی برای صنعت فولاد دارد؟

در حالی دولت تصمیم به افزایش نرخ گاز برای واحدهای فولادی ان هم به میزان ۷۵ درصد گرفته است که امروز این صنعت با مشکلات جدی در بخش تامین گاز مواجه است.

کمبود گاز در سال‌های گذشته بر اجرای برنامه‌های تولیدی سایه افکند و توانست حجم تولید این صنعت را کاهش دهد. این در حالی است که صنعت فولاد در آستانه رسیدن به چشم‌انداز ۱۴۰۴ و تولید ۵۵ میلیون تن فولاد است. کمبود گاز در گام اول واحدهای احیای مستقیم را نشانه می‌گیرد و در ادامه می‌تواند تولید را با چالش همراه کند. این در حالی است که بیش از ۹۰ درصد صنعت فولاد ایران برپایه گاز طراحی شده است و حالا کمبود گاز می‌تواند خطر جدی برای این صنعت باشد. از سویی دیگر در کنار دستیابی به افق ۱۴۰۴، بسیاری از شرکت‌های بزرگ فولادی به سراغ طرح‌های توسعه‌ای زیر سقفی و خارج از مجموعه رفتند تا بتوانند سهم خود در بازار را افزایش دهند. حالا با توجه به بحران گازی موجود در کشور این سرمایه گذاری‌ها می‌تواند از توجیه اقتصادی خارج شود. نکته مهم دیگر آن است که در بحث کمبود برق که عمدتا در تابستان فولادی‌ها را با مشکل همراه می‌کند، سرمایه‌گذاری هایی در زمینه احداث نیروگاه‌ها صورت گرفته و تولیدکنندگان فولاد در کشور خود برای تامین نیاز خود پیش قدم شده‌اند اما در بحث گاز شرایط کمی متفاوت است و مانند تامین برق بسترها برای ورود فولادی‌ها فراهم نیست. البته با تشدید این بحران فولاد سازان بزرگ پیشنهاداتی را به وزارت نفت جهت ورود و سرمایه‌گذاری در توسعه میادین گازی مطرح کرده‌اند و این پیشنهادات در آستانه اجرایی شدن است اما باید زمان بر بودن اجرای پروژه‌ها چه در بحث برق و چه گاز را در نظر داشت، در نتیجه بحران گاز حداقل در چند سال پیش رو وجود دارد و شاید تنها راهکارهای کوتاه مدت مانند یک مسکن بتواند درد این صنعت را دوا کند. اما حل درست و دقیق نیازمند سرمایه‌گذاری و صرف زمان خواهد بود. حال آن طور که پیداست دولت در نظر دارد با افزایش نرخ گاز در واحدهای فولادی این کمبود را مدیریت کند؛ این در حالی است که سهم فولاد از میزان مصرف گاز برای تولید هر تن کاملا مشخص است. در نتیجه نمی‌توان انتظار داشت با افزایش نرخ حاملان انرژی، میزان مصرف در صنعت فولاد کاهش پیدا کند. این موضوع تنها در حالی محقق می‌شود که تولیدکنندگان فولاد میزان تولید خود را کاهش دهند در غیر این صورت میزان مصرف مشخص خواهد بود. درواقع افزایش نرخ گاز واحدهای فولادی نه تنها دردی از مشکل فولادی‌ها حل نمی‌کند، بلکه منجر به افزایش نرخ تمام شده می‌شود. برخی فعالان صنعت فولاد معتقدند با این تصمیم نرخ فولاد حتی تا ۲ برابر افزایش پیدا خواهد کرد.

با توجه به اینکه مصرف گاز در واحدهای آهن اسفنجی بیشتر است و این محصول ماده اولیه واحدهای تولید شمش محسوب می‌شود، در نتیجه با افزایش نرخ گاز در این صنعت، مواد اولیه به واحدهای تولیدکننده شمش گران تر شده و این افزایش نرخ به صورت دومینووار به دیگر حلقه‌های زنجیره ارزش وارد می‌شود.

▣ مشکلات جدید در بازارهای صادراتی

گران شدن نرخ مواد اولیه در پی افزایش نرخ گاز بر نرخ تمام شده فولادی‌ها تاثیر گذاشته و باعث می‌شود توان رقابتی در بازارهای صادراتی کاهش پیدا کند. این در حالی است که نوسانات در بازارهای جهانی فولاد متفاوت است و با کاهش نرخ‌های جهانی، نه تنها توان رقابتی فولادی‌ها برای حضور در بازارهای جهانی کاهش پیدا می‌کند بلکه دیگر صادرات سود چندانی به همراه ندارد. فراموش نکنیم تولیدکنندگان فولاد باید ارز حاصل از صادرات خود را به طور ۱۰۰ درصدی در سامانه نیما با نرخ تثبیت شده عرضه کنند که تمامی این موارد در کنار منجر به کاهش تمایل تولیدکنندگان فولاد به صادرات می‌شود. اما نکته مهم در این میان ثبات حضور در بازارهای صادراتی به ویژه بازارهای منطقه است که در امسال رقابت در آنها نیز سخت تر شده است. به عنوان مثال امروز ترکیه بازار عراق را در دست دارد و نخستین صادرکننده فولاد به این کشور است. در حالی که سهم ایران در این بازار کاهش یافته است و در ادامه با افزایش نرخ تمام شده می‌تواند این سهم کاهشی تر از امروز شود.

در حالی با افزایش نرخ گاز در واحدهای فولادی شاهد این اتفاق هستیم که صنعت فولاد می‌تواند نقش مهمی در ارز آوری از محل صادرات غیر نفتی باشد اما این تصمیم می‌تواند در بحث تامین ارز کشور هم موثر باشد.

▣ آشفتگی در بازارهای مصرفی

همانطور که اشاره شد تاثیر افزایش نرخ گاز برای واحدهای فولادی به حلقه‌های پایین دستی منتقل شده و می‌تواند بازار را با آشفتگی همراه کند. از سویی دیگر این موضوع می‌تواند حجم خریدها در دو ماه پایانی سال را با نرخ‌های فعلی افزایش دهد و حتی بازار در ماه‌های پایانی ۱۴۰۱ با افزایش تقاضا همراه شود. اما در ادامه و در سال ۱۴۰۲ افزایش نرخ تمام شده، قیمت‌ها در بازار را هم افزایش خواهد داد و بر دیگر بخش‌ها از جمله بخش مسکن هم اثرگذار خواهد بود. بدون شک با افزایش نرخ مواد اولیه در بخش ساختمان، شاهد افزایش نرخ در ساختمان‌های نوساز خواهیم بود. تمامی این موارد ست به‌دست هم داده و هزینه‌های دولت را افزایش می‌دهد زیرا در بخش ساختمان با اجرای پروژه مسکن ملی این دولت است که با افزایش هزینه مواجه می‌شود در حالی که اقدام موثری در بخش توسعه میادین گازی انجام نگرفته است. افزایش نرخ گاز واحدهای فولادی نه تنها مشکل دولت در بخش تامین گاز را حل نمی‌کند، بلکه می‌تواند هزینه‌ها در بخش‌های دیگر از جمله مسکن را افزایش دهد.

▣ اصلاح الگوی مصرف

هرچند دولت تصمیم بر آن دارد با واقعی شدن نرخ انرژی برای صنایع از جمله صنعت فولاد مصرف در این بخش را بهینه کند اما فراموش نکنیم امروز بخش خانگی به عنوان عمده‌ترین مصرف‌کننده گاز نیازمند اصلاح الگوی مصرف است. سرمایه‌گذاری دولت برای اصلاح الگوی مصرف در بخش خانگی می‌تواند اتفاقات بهتری را به همراه داشته باشد اما این موضوع نیازمند آموزش و سرمایه‌گذاری است در غیر این صورت با کاهش گاز در واحدهای صنعتی و افزایش نرخ این ماده برای تولیدکنندگانی همچنان فولاد همچنان در بر این پاشنه خواهد چرخید. این در حالی است که صنعت فولاد اشتغالزایی بسیاری به همراه داشته که کمبود گاز و کاهش تولید می‌تواند تهدیدی جدی برای این موضوع باشد.

▣ سخن پایانی

افزایش نرخ گاز برای واحدهای فولادی هرچند از دیدگاه دولت علاوه بر افزایش درآمدها منجر به اصلاح مصرف در این صنعت می‌شود اما در بخش‌های دیگر می‌تواند هزینه‌ها را به صورت چند برابر افزایش دهد. به عنوان مثال افزایش ۷۵ درصدی نرخ گاز در سال ۱۴۰۲، در ادامه نرخ فولاد را ۲ برابر افزایش می‌دهد، به همین دلیل این بحران با تصمیم دولت نه تنها حل نخواهد شد بلکه هزینه‌های مصرف‌کننده در حلقه‌های پایانی زنجیره ارزش را هم افزایش می‌دهد.

«روزگار معدن» در گفت‌وگو با کارشناسان معدن بررسی کرد

هفت خوان سرمایه گذاری در معدن

عکس: روزگار معدن

زهرا پیربداقی

بخش معدن را می‌توان پیشران اقتصاد وکلید تحقق اقتصاد بدون نفت دانست حتی توسعه صنایع مادر مانند فولاد، سرب، روی، مس، آلومینیوم، سیمان و ساختمان با نبود این بخش با چالش مواجه می‌شود.

بنابراین فعالیت‌های معدنی تضمین‌کننده توسعه سایر صنایع هم به شمار می‌رود.

با وجود ظرفیت‌های بالای بخش معدن شاهد هستیم که سرمایه‌گذاری در این بخش به علت پر ریسک بودن و هزینه بالا چندان مورد توجه قرار نگرفته از سویی دیگر ضعف در اطلاعات پایه زمین شناسی و اکتشاف موجب فرار سرمایه‌گذاران شده است. «روزگارمعدن» در این شماره به موانع سرمایه‌گذاری در بخش معدن پرداخته است.

▣ فرارسرمایه

مهرداد اکبریان، رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران، وضعیت سرمایه‌گذاری در بخش معدن را نگران‌کننده دانست و به «روزگار معدن» گفت: برای چندمین سال متوالی است که پیش‌بینی‌ها در جذب سرمایه‌گذاری محقق نمی‌شود و با فرارسرمایه مواجه هستیم. این درحالی است که در سال‌های گذشته، سیاست‌های کلان و توسعه‌ای به گونه‌ای پیاده شد که سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی تمایل بیشتری برای حضور در این بخش داشتند.

وی، امنیت سرمایه‌گذاری را عامل مهمی در جذب سرمایه تلقی کرد و گفت: تغییر مداوم مدیران سبب صدور بخشنامه‌های مختلف شده که در نهایت ریسک سرمایه‌گذاری را بالابرده است. تصمیماتی که توسط مدیران مختلف بدون دانش وتخصص گرفته می‌شود تبعات زیان‌آوری به دنبال داشته است مانند دخالت دولت در قیمت‌گذاری که درحال‌حاضر ۳۰ درصد بهبود یافته است. اما درگذشته معدنکاردرمقایسه با یک واحد تولیدی مواد غذایی اختیارات کمتری داشت و قیمت‌گذاری براساس عرضه و تقاضا انجام نمی‌شد.

▣ موانع سازمان محیط‌زیست

اکبریان تعامل مثبت سازمان محیط‌زیست و بخش معدن را ضروری دانست و تصریح کرد: فعالیت‌های معدنی به سبب جانمایی در منطقه‌ای خاص، تیغ دو لبه به شمار می‌روند از سویی سود آوری و رشد اقتصادی را دنبال دارند از سویی دیگر آسیب به محیط‌زیست می‌زنند بنابراین باید با رعایت قوانین زیست‌محیطی پروژه‌های معدنی را به سرانجام رساند البته نباید قوانین حفظ محیط‌زیست را سلیقه‌ای و ناآگاهانه تدوین کرد به طوری که سبب توقف فعالیت‌های معدنی و فرار سرمایه‌گذار شود.

وی افزود: در هیچ کشوری فعالیت‌های معدنی را با جریمه نقدی و قوانین سختگیرانه متوقف نمی‌کنند و با تعریف استراتژی مدیریت زیست محیطی تاثیر آلایندگی معادن را کاهش داده‌اند. درایران، بسیاری از معادن شرایط سرمایه‌گذاری را دارند اما به علت این که تصمیمات مدیریتی منطبق با نظر کارشناسانه گرفته نشده مباحث محیط زیستی شان مجهول و مبهم باقی مانده است.

▣ اصلاح قوانین و جذب سرمایه

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران با بیان این که ثبات قوانین به جذب سرمایه‌گذار کمک بسیاری می‌کند گفت: تغییر مداوم قوانین موجب دلسردی و سرگردانی سرمایه‌گذاران می‌شود به طوری که سرمایه‌ها پس مدتی وارد بازارهای موازی خواهند شد درحال‌حاضر شاهد تغییراتی در قوانین معدن ازسوی مجلس هستیم این درحالی است که قانون قبلی، قانون بدی نبود چرا که در تدوین آن از نظر کارشناسان، تشکل‌ها وبخش خصوصی بهره گرفته بودند اگر قانون قبلی را مدیران سلیقه‌ای اجرا نمی‌کردند می‌توانستیم شاهد رشد و بالندگی بخش معدن باشیم.

▣ تاثیر احیای برجام

اکبریان پارامترهای متعددی را بر تداوم فعالیت‌های معدنی موثر دانست و اظهارکرد: مشکلات بنگاه‌های اقتصادی زیر ساختی است از سویی در مدیریت منابع کلان کشور مشکل داریم از سویی دیگر در به‌روزرسانی تجهیزات، ماشین‌آلات و حمل‌ونقل عقب هستیم. اگر این چالش‌ها رفع شود می‌توان به تاثیر احیای برجام هم فکر کرد.

▣ راه‌های تعامل بسته است

کامران وکیل، دبیر انجمن صادرکنندگان محصولات معدنی درباره چالش‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن به «روزگار معدن» گفت: درحال‌حاضر در تحریم به سر می‌بریم و در مراودات مالی با مشکل مواجه هستیم اگر چه تولیدکنندگان راهکارهایی را برای دور زدن تحریم به کار می‌برند اما این سیاست، افزایش نرخ تمام شده محصولات را در پی دارد و صادرکنندگان حرفی برای گفتن در بازارهای جهانی نخواهند داشت. بنابراین نباید تعجب کرد که سرمایه‌گذاران تمایلی برای حضور در بخش معدن نداشته باشند. وی با اذعان به اینکه نمی‌توان از تاثیر تحریم‌ها بر جذب سرمایه‌گذار چشم پوشی کرد گفت: کاهش سرمایه‌گذاری در بخش‌های دیگر اقتصاد هم به وضوح دیده می‌شود برای مثال با وجود همکاری راهبردی ۲۵ ساله ایران وچین، شاهد هستیم که پکن توجهی به سرمایه‌گذاری در صنعت انرژی ایران ندارد و قرارداد ۶۰ میلیارد دلاری برای سرمایه‌گذاری در گاز قطرامضا کرده است.

▣ دودی که به چشم تولیدکننده می‌رود

دبیر انجمن صادرکنندگان محصولات معدنی عنوان کرد: هرگونه دخالت دولت درقیمت‌گذاری محصولات معدنی دربورس کالا موجب بی‌ثباتی و التهاب بازار می‌شود و شرایط را برای جولان دلالان و سوداگران فراهم می‌کند و منفعتی برای تولیدکننده و مصرف‌کننده نخواهد داشت.

وی افزود: بازاری که این‌گونه درگیرهیجان شود ایده آل سرمایه‌گذاران نیست برای جذب سرمایه ابتدا باید سیاست‌های بلندمدتی تدوین کرد تا دغدغه‌های امنیت سرمایه‌گذاری رفع شود.

▣ سیاست محکوم به شکست

وکیل گفت: در شرایطی که معدن برای جذب سرمایه نیازمند حمایت است حقوق دولتی چندین برابر افزایش پیدا کرده است این درحالی است که درآمد زایی معادن با توجه به مقیاسشان متفاوت است و نباید یک نسخه برای تمام معادن اعمال شود. به علت اعتراضاتی که به این شیوه شد هنوز نحوه محاسبه حقوق دولتی مشخص نیست و معدنداران در بلاتکلیفی به سرمی برند. با توجه به اینکه بخش معدن با چالش‌های زیادی مواجه است بکارگیری این سیاست‌ها تنها به هزینه‌های فعالیت معدنی دامن می‌زند و کوچ سرمایه از این بخش را به دنبال خواهد داشت.

▣ وقتی سرمایه‌گذار بدون پشتوانه است

وی خاطرنشان کرد: مصوب شده است که بانک‌ها پروانه بهره‌برداری را به عنوان وثیقه قبول کنند اما به علت اینکه اکتشاف ریسک بالایی دارد برای سیستم بانکی کشور جذاب نیست و بانک‌ها زیر بار نمی‌روند بنابراین دربخش معدن چیزی به اسم تسهیلات تعریف نشده در احداث صنایع معدنی شاهد هستیم که وام هایی اختصاص می‌یابد یا حتی از منابع توسعه ملی هم استفاده شده است اما در بخش معدن موارد نادری وجود دارد که بانک تسهیلاتی را در اختیار سرمایه‌گذار قراردهد.

▣ عوارض سنگ‌اندازی

دبیر انجمن صادرکنندگان محصولات معدنی گفت: وضع و رفع عوارض صادراتی بر مواد معدنی از موارد دیگری است که موجب از دست رفتن سرمایه می‌شود بازارهای صادراتی یک شبه به‌دست نیامده‌اند که به راحتی از دست بدهیم از طرفی دیگر بقای تولید به صادرات گره خورده است بخش‌نامه‌ها و مصوبات خلق الساعه می‌توانند چراغ تولید را خاموش کند و آسیب جدی به سودآوری تولیدکنندگان بزنند. با توجه به این که این بی‌ثباتی‌ها در سیاست‌گذاری جزء دلسردی سرمایه‌گذاران ارمغان دیگری نخواهد داشت معاونت معدنی وزارت صمت وعده داده وضع عوارض صادراتی را برای ۲ تا ۳ سال ثابت نگه دارند که درصورت تحقق این وعده می‌توان شاهد حذف یکی از چالش‌های اساسی بخش معدن بود.

▣ سخن پایانی

در حالی که رئیس هیات عامل ایمیدرو در اوائل سال گفت زمینه هدایت سرمایه‌گذاران به سمت طرح‌های معدنی ظرفیت دار با تامین مالی و ارائه مشوق هایی فراهم خواهد شد.

اما شواهد و اظهارات کارشناسان نشان می‌دهد که این بخش همچنان با چالش‌های جدی مواجه است که به فرار سرمایه‌گذاران منجر می‌شود به اعتقاد فعالان معدنی درشرایطی که در تحریم به سر می‌بریم جذب سرمایه در تمام بخش‌های اقتصاد با مشکلاتی روبه‌رو است که با تعامل بخش خصوصی و دولت می‌توانیم شاهد رفع موانع باشیم.

یادداشت

صادرات شرط توسعه است

جمشید نفر
عضو کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق بازرگانی ایران

اگر مسیر حرکت کشورهای توسعه‌یافته دنیا را مطالعه کنیم، روشن می‌شود راهبرد اصلی آنها صادرات بوده است. بنابراین به‌گمان من، زمانی کشور ما می‌تواند با موفقیت در مسیر توسعه قدم بردارد که هم مردم و هم مسئولان کشور ما به اهمیت این راهبرد باور داشته باشند.

موضوع، تنها دانستن نیست، چون از دانستن تا باور داشتن فاصله زیادی است. اگر باور نداشته باشیم که صادرات امری بسیار مهم و حیاتی در اقتصاد کشور است، نخستین و کوچک‌ترین مشکلی که پیش می‌آید، بلافاصله برای صادرات عوارض وضع می‌کنیم و به‌این‌ترتیب جلوی آن را می‌گیریم. ورود به بازارهای صادراتی جدید، کاری بسیار سخت و دشوار است، اما حفظ بازار صادراتی هدف، به‌مراتب از آن‌هم دشوارتر است.

اگر جایی معیشت مردم به‌خطر بیفتد، باید با روش‌های دیگری این مشکل را برطرف کرد نه با ممنوعیت صادراتی و در نظر گرفتن عوارض سنگین برای آن. این نگاه منفی نسبت به صادرات همواره وجود دارد، اما نسبت به دیگر فعالیت‌های اقتصادی این سختگیری‌ها وجود ندارد. یکی از ویژگی‌های حوزه معدن و صنایع معدنی این است که باید تلاش کنیم تا جلوی خام‌فروشی گرفته شود. ما نیازمند آن هستیم که زنجیره تولید را در این حوزه تکمیل کنیم تا بتوانیم محصول نهایی را با ارزش‌افزوده بالا به‌دست بیاوریم. این در حالی است که متاسفانه در حال حاضر در این بخش با چالش‌های جدی روبه‌رو هستیم. به‌عنوان‌مثال، کارخانجات فولاد کشور با رانت زیادی که در اختیار دارند، جلوی صادرات سنگ‌آهن و مواد اولیه موردنیاز خود را می‌گیرند تا تولیدات داخلی وارد زنجیره فولاد شود و باارزش افزوده بالاتری به‌فروش برسد، اما باوجود همه پشتیبانی‌های موجود و امتیازات ویژه‌ای که برای فولادسازی‌ها در نظر گرفته شده است، درآمدها و عواید حاصل از آن به زنجیره تولید برنمی‌گردد تا دوباره سرمایه‌گذاری شود. آنها از طریق معادن داخلی با قیمتی بسیار ارزان‌تر از رقبا به‌دست می‌آورند، اما این امتیازات هیچ تاثیری در کاهش نرخ محصول نهایی آنها ندارد.

این وضعیت درست مشابه خودروسازی ما است که به‌شکل گلخانه‌ای حمایت می‌شود. مدت‌ها است که اجازه نمی‌دهند خودرو وارد شود تا خودروسازی داخلی در فضای رقابتی پیشرفت کند. در این شرایط، محصول نهایی و خروجی صنعت خودروسازی با مشکلات کیفی بالایی مواجه می‌شود. درباره فولادسازی‌ها هم، مواد اولیه باوجود اخذ عوارض و هزینه‌های صادرات آن که فوق‌العاده بالا است، به‌آسانی دست این کارخانجات می‌رسد، اما متقابلا درآمد حاصل از این فرآیند در تحقیق و توسعه، سرمایه‌گذاری یا حل مشکلات موجود هزینه نمی‌شود. این در حالی است که اگر کشور به صنعتی خاص امتیازی ویژه می‌دهد، به‌ویژه اگر آن امتیاز متعلق به عموم مردم کشور باشد، باید حداقل تاثیر آن در فروش کالای نهایی به همین مردم مشاهده شود، نه اینکه هیچ اثر و نشانی از آن در هیچ جایی به‌چشم نیاید.

هر صنعتی برای خود باید راهبردی داشته باشد و براساس آن حرکت کند و در نهایت، در پایان هر سال برآورد کند که چقدر به اهداف از پیش تعیین‌شده دست یافته و با چه چالش‌هایی روبه‌رو بوده که مجموعه را از رسیدن به هدف موردنظر خود دور کرده است. به‌این‌ترتیب و براساس داده‌ها می‌توان مسیر حرکت را اصلاح کرد و در راستای رسیدن به آن گام برداشت. به‌نظر من، تنها راه‌حل ممکن برای تغییر وضع موجود این است که به‌سرعت و به‌شدت، تاکید می‌کنم به‌سرعت و به‌شدت، به سمت‌وسوی خصوصی‌سازی درست حرکت کنیم؛ البته منظور خصولتی‌سازی نیست، زیرا خصولتی‌سازی به‌مراتب بدتر از دولتی بودن است. در فرآیندهای دولتی سرانجام جایی، ترس از نظارت و حسابرسی وجود دارد، اما در مجموعه‌های خصولتی این مانع هم وجود ندارد. فرصت‌های گرانبهایی را به قیمتی بسیار ارزان در اختیار افرادی خاص و بی‌هنر قرار می‌دهند و به‌این‌ترتیب حتی اگر فرد هیچ اقدامی هم انجام ندهد، چندین هزار برابر سود می‌کند و این زنجیره فاسد ادامه می‌یابد.

مهم‌ترین مشکلی که صنایع معدنی ما با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند به‌ترتیب عبارتند از: کمبود ماشین‌آلات، مشکلات و چالش‌های زنجیره تولید مواد معدنی و در نهایت نقدینگی بالایی که این صنایع نیاز دارد.

صنایع معدنی ظرفیت فوق‌العاده بالایی دارند که اگر درست از آنها استفاده کنیم، می‌توانیم درآمدهای سرشاری به‌دست بیاوریم، اما این حوزه جزو زیرمجموعه‌های اقتصاد کلان است که نیاز به سرمایه‌گذاری بسیار بالایی دارد.

در بررسی شرط تحقق خصوصی‌سازی در بخش معدن مطرح شد

پیش از خصوصی‌سازی اقتصاد آزاد شود

گیتا جاودانی

اقتصاددانان در تعریف رابطه میان اصلاحات اقتصادی و خصوصی‌سازی می‌گویند اصلاحات، موضوعی کلان است و خصوصی‌سازی یکی از زیرمجموعه‌های آن به‌شمار می‌رود.

به‌عبارت‌دیگر، در گام اول برای اصلاح، آزادسازی اقتصاد و تجارت است و در گام بعدی، باید شرکت‌های دولتی ناکارآمد، در شرایط اقتصاد آزاد واگذار شوند، پس ابتدابه‌ساکن نمی‌توان دل به دریای خصوصی‌سازی زد. تناقض در جریان خصوصی‌سازی در کشور ما، درست در همین نقطه شکل گرفته است. سال‌ها از برنامه اصلاحات اقتصادی دوران ریاست‌جمهوری هاشمی‌رفسنجانی می‌گذرد، اما هنوز قطار اقتصاد سینه‌کش بر همان ریل قدیمی حرکت می‌کند و در همین حال، شعار اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و خصوصی‌سازی تکرار و بازتکرار می‌شود. یکی از حوزه‌های تولید ثروت که با مشکلات این تناقض دست به گریبان شده، معدن است که همواره بر خصوصی‌سازی آن تاکید می‌شود، اما مهم‌ترین اتفاقی که تا امروز برای این بخش رخ داده، خصولتی شدن بسیاری از بنگاه‌های فعال در این حوزه است. در گزارش امروز «روزگارمعدن»، از ۲ نماینده فعلی و پیشین مجلس، که از اعضای کمیسیون صنایع و معادن هستند، خواستیم از خصوصی‌سازی در مفهوم کل و در بخش معدن بگویند و آنچه در ادامه می‌آید، نظرات الله‌وردی دهقانی و سعید باستانی درباره این موضوع مهم و مغفول‌مانده است.

عکس: روزگار معدن

> بسیاری از عرصه‌های معدنی کشور در حال حاضر از سوی برخی نهادهای حاکمیتی، سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به آنها بلوکه شده یا در دست اشخاص معلوم‌الحالی که از رانت‌های گوناگون برخوردار هستند، قبضه شده و مورد استفاده قرار نمی‌گیرد

هزینه و فایده

الله‌وردی دهقانی، نماینده مجلس یازدهم: مزایای خصوصی‌سازی کاملا مشخص است. در درجه اول بخش خصوصی چابک‌تر از بخش دولتی است. همین‌طور در تامین سرمایه موفق‌تر است، یعنی بخش خصوصی که سرمایه فراوانی در اختیار دارد، می‌تواند سرمایه خود را وارد فعالیت مولد کند و علاوه بر اشتغال‌زایی، به کوچک‌تر شدن دولت و ایجاد ثروت هم کمک می‌کند، بنابراین کارها بهتر و در فضایی رقابتی‌تر پیش می‌رود.

در این شرایط، فعالیت‌ها دستوری نیست و براساس منطق هزینه و فایده پیش می‌رود و مجموعه‌های خصوصی که پا در میدان می‌گذارند، به‌طورقطع زیانده نخواهند بود، اما در بخش دولتی این‌گونه نیست و ما در گذشته‌ها شاهد ضرر و زیان‌های فراوانی در این بخش بوده‌ایم. علاوه بر این، برخی خصوصی‌سازی‌هایی که تا امروز در کشور انجام شده، به‌معنی واقعی نبوده و مشکلاتی ایجاد کرده است.

اگر خصوصی‌سازی به‌درستی راهبری و سیاست‌گذاری شود، معایب چندانی ندارد، اما یکی از معایب که موجب نگرانی جامعه می‌شود، تعدیل نیروی کار است، البته این مشکل در حال حاضر در کشور وجود ندارد، به‌علاوه این مشکل و دیگر مشکلات و ایرادات وارد به خصوصی‌سازی قابل‌کنترل است. باید از این زاویه به موضوع نگاه کرد که خصوصی‌سازی افزایش ثروت کشور است، زیرا سرمایه‌ای که در اختیار بخش خصوصی است، یکی از بخش‌های مهم ثروت و دارایی و اقتصاد کشور است که ما باید همه آنها را از طریق دولت و حاکمیت مدیریت کنیم.

چالش‌ها و فرصت‌ها

کشور ما یکی از کشورهای معدنی دنیا است و میزان ذخایر و منابع موجود در این سرزمین جزو ۱۰ کشور اول قرار دارد.

اما با این مقدار از ظرفیت معدنی متاسفانه سرزمین‌مان به‌خوبی اکتشاف نشده و در واقع هنوز در ابتدای کار هستیم. باید گفت عمق حفاری‌های که تاکنون انجام شده، به‌طورمتوسط ۴۵ متر است و منابع سطحی را که رخ نمون دارد، حفاری کرده‌ایم، در حالی که عمق حفاری اکتشافی در دنیا به بیش از ۲۰۰ متر می‌رسد و در بسیاری از کشورها تا عمق ۱۰۰۰ متری اکتشاف شده است. علاوه بر این، در کشور ما از آنچه اکتشاف شده هم، به‌درستی استفاده نکرده‌ایم.

بسیاری از عرصه‌های معدنی کشور در حال حاضر از سوی برخی نهادهای حاکمیتی، سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به آنها بلوکه شده یا در دست اشخاص معلوم‌الحالی که از رانت‌های گوناگون برخوردار هستند، قبضه شده و مورداستفاده قرار نمی‌گیرد.

نقش مجلس

در حال حاضر، مجلس در تلاش و تکاپو است تا معدن و صنایع معدنی را به‌سمت رشد و شکوفایی سوق دهد. هدف نهایی این است که مواد معدنی وارد زنجیره ارزش‌افزوده شود تا از صدور آنها به‌صورت خام و نیمه‌خام جلوگیری به‌عمل آید.

اقتصاد کشور تاکنون وابسته به نفت بوده و به‌همین دلیل تلاش‌هایی برای شکوفایی معدن اتفاق نیفتاده، اما در حال حاضر عزم و اراده‌ای قوی، هم در دولت، هم در مجلس و هم در بخش خصوصی شکل گرفته است که بخش معدن و صنایع معدنی احیا شود.

امروزه عمده معادن ما در اختیار بخش خصوصی یا نیمه‌خصوصی است و این بخش‌ها هم تولیدات معدنی خود را بیشتر به‌صورت خام یا نیمه‌خام صادر و از کشور خارج می‌کنند و به‌این‌ترتیب فرصت اشتغال و ثروت‌آفرینی را از کشور می‌گیرد.

بنابراین همه تلاش‌ها باید معطوف به این باشد که قوانین مربوط به معدن اصلاح شود. در حال حاضر کار روی این قانون در کمیسیون صنایع و معادن تمام و در سامانه قانون‌گذاری بارگذاری شده است. تلاش بر این بوده تا با اصلاحات و بازنگری‌هایی که در این اصلاحیه انجام می‌گیرد، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی تسهیل شود تا کسانی که اهلیت معدنکاری، هم از نظر مالی و هم از نظر فنی را دارند، قدم در این عرصه بگذارند و سرمایه‌گذاری کنند تا بتوانیم از این ثروت عظیمی که در اختیار کشور عزیزمان است، به‌نفع شکوفایی اقتصادمان بهره‌برداری کنیم.

دولت بنگاهدار نیست

در حال حاضر معادن زیادی در اختیار دولت نیست و بیشتر آنها به بخش خصوصی واگذار یا در دست تعاونی‌های شرکت‌های بزرگ، وزارتخانه‌ها، شرکت سرمایه‌گذاری شستا، صندوق بازنشستگی، نفت، بیمه‌ها و... یا از طریق سهام عدالت واگذار شده است.

بنابراین بیش از آنکه دولت در زمینه معدنداری، رقیب بخش خصوصی باشد، با تملک محدوده‌ها، فعالیت معدنی را با چالش روبه‌رو کرده است، اما درباره اینکه خصوصی‌سازی باعث افزایش بیکاری می‌شود، همان‌طور که اشاره شد، چنین مشکلی در کشور ما اصلا وجود خارجی ندارد. به‌عبارت‌دیگر، ما معدنی نداریم که دست بخش دولتی بوده و در فرآیند واگذاری به بخش خصوصی؛ کارگر، کارمند و کارکنان آن دچار مشکل شده باشند. بحث قوانین کار و شرایط کارگران زیر نظر وزارت کار و همه‌جا هم جاری و ساری است و فکر نمی‌کنم در این زمینه مشکلی وجود داشته باشد، زیرا قانون کار محکم، استوار و برقرار است و براساس آن، اداره کار روابط کارگر و کارفرما را تنظیم می‌کند.

بسترسازی حقوقی

سعید باستانی ـ نماینده مجلس دهم: اگر بخواهیم مفهوم کلی خصوصی‌سازی را تعریف کنیم، ناچار باید ابتدا اقتصاد آزاد را بشناسیم، زیرا خصوصی‌سازی یکی از مولفه‌های اقتصاد آزاد است.

در اقتصاد آزاد، دولت دخالتی در عرصه اقتصادی نخواهد کرد و ذی‌نفعان بازار، اعم از تولیدکنندگان، فروشندگان و مصرف‌کنندگان در یک رقابت آزاد فعالیت اقتصادی انجام می‌دهند و وظیفه دولت تنها تدوین و نظارت بر یک بستر حقوقی است که در آن هیچ ظلمی به هیچ‌کدام از عرصه‌ها و مولفه‌های اقتصادی روا داشته نشود و آزادی عمل برای تمام فعالیت اقتصادی به‌صورت یکسان وجود داشته باشد، تا رقابتی آزادانه در عرصه اقتصادی انجام بگیرد، بنابراین دولت فقط وظیفه بسترسازی حقوقی را خواهد داشت و فعالان اقتصادی هم در یک بازار رقابتی بین عرضه و تقاضا فعالیت می‌کنند و در نهایت اقتصاد آن کشور برمبنای بازار آزاد شکل می‌گیرد. وقتی آزادسازی اقتصاد انجام گرفت، آن‌وقت می‌توان اقدام به خصوصی‌سازی بخش‌های ناکارآمد دولتی کرد.

خصوصی‌سازی معدن

از آنجایی که حوزه‌های مختلف اقتصادی با رشته‌های متعددی به‌هم‌پیوسته‌اند، در عمل امکان ندارد یک بخش از اقتصاد را به‌صورت آزاد اداره کرد و به‌طورمثال فقط بخش معدن را براساس مولفه‌های اقتصاد آزاد اداره کنیم و در کنار آن، بخش صنعت، کشاورزی و دیگر بخش‌ها به‌شکل دولتی اداره شوند. وقتی مداخله دولتی وجود داشته باشد، ردپای آن در زیرساخت‌ها، قوانین و ضوابط، ارتباطات مالی، بازار سرمایه و... دیده می‌شود. وقتی صحبت از اقتصاد آزاد می‌شود، باید بخش‌ها و زیربخش‌های مختلف اعم از تولید، خدمات، صنعت، معدن و کشاورزی در ذیل یک پیکره واحد اقتصادی عمل کنند و نمی‌توان در عمل بخشی را جدا کرد. به‌عبارت‌دیگر، بخش‌های گوناگون اقتصاد؛ برای مثال، بخش معدن با صنایع پایین‌دستی یا بالادستی و با بازارهای سرمایه همپوشانی دارند و به‌این‌ترتیب، باید در یک پیکره واحد اقتصادی با هم فعالیت کنند.

تعیین تکلیف واژه‌ها

بعضی از مولفه‌ها در ارتباط با اقتصاد آزاد باید تعیین‌تکلیف شوند و واژه‌هایی مانند مالکیت خصوصی، انحصار و مانند آن بازتعریف شود، زیرا در این مدل اداره اقتصاد، هدف اصلی این است که تخصیص بهینه منابع انجام گیرد، بازار فارغ از مناقشات و مداخلات دولتی باشد و بستر حقوقی مناسبی برای فعالان اقتصادی تعیین شود، در این صورت مفهوم عدالت در سایه تولید ارزش‌افزوده بهتر درک خواهد شد.

عدالت در اقتصاد آزاد و خصوصی

مفهوم عدالت این نیست که همه افراد از سطح رفاه یکسانی برخوردار باشند، اما وقتی برمبنای تخصیص بهینه منابع، ارزش‌افزوده ایجاد می‌شود، سطح ثروت در جامعه افزایش پیدا می‌کند و تمامی افراد جامعه از منافع نهایی و خروجی اقتصاد آزاد بهره‌مند می‌شوند که این بهره‌مندی موجب عدالت اجتماعی بهتری خواهد شد. به این مفهوم در اقتصاد آزاد همه به‌نسبت از ثروت برخوردار نیستند، بلکه به‌قدر ارزش‌آفرینی، از نتایج کار خود برخوردار می‌شوند.

به عبارت دیگر وقتی بازار آزاد اقتصادی وجود دارد، آن‌قدر ارزش‌افزوده ایجاد می‌شود و منافع و خروجی‌های آن، آن‌قدر همه ارزش‌افزوده ایجاد می‌کند که همه جامعه از آن منتفع می‌شوند.

خلاصه اینکه، بین سقف و کف انتفاع افراد جامعه، به‌طورحتم نابرابری وجود دارد و آدم‌ها به‌صورت برابر از مزایا برخوردار نمی‌شوند، اما در مجموع همه به یک نسبت از این ارزش‌افزوده و از خروجی‌های اقتصاد آزاد بهره‌مند خواهند شد و این تفاوتی است که بین اقتصاد آزاد و دولتی وجود دارد.

تقابل فقر و ثروت

اینکه گفته می‌شود در اقتصاد آزاد، اشرافیت قدرت می‌گیرد و رنج بیشتر فقرا دیده می‌شود، تفسیر درستی نیست. در هر جامعه‌ای که تصور کنید، تعدادی افراد کم‌درآمد و تعدادی پردرآمد وجود دارد، اما براساس شواهد، قرائن و آمار موجود در فضای آزاد اقتصاد، تعداد افرادی که کف درآمد را کسب می‌کنند، کمتر از جوامعی با اقتصاد دولتی است و حداقل میزان رفاهی که در این مدل اقتصادی دیده می‌شود، بالاتر است و مردم از خروجی این اقتصاد، انتفاع بیشتری می‌برند. بنابراین، به‌ضرورت اقتصاد آزاد، عاملی برای اشرافیت و رنج بیشتر فقرا نیست.

بسترسازی حقوقی

پیش از خصوصی‌سازی باید اقتصاد آزاد شود. بنابراین، زیرمجموعه‌های دولتی باید به‌سمت و سویی بروند که بستر حقوقی مناسب برای این مدل اقتصاد و رقابت در فضای آزاد فراهم شود تا همه بتوانند از مزایا و مواهب آن بهره‌مند شوند. به‌طبع این مدل در حوزه‌های مختلف حقوقی و قضایی باید موردحمایت قرار گیرد و باید در صدور مجوزها و تسهیل فضای کسب‌وکار، تامین اجتماعی، حوزه‌های مختلف قوانین کار و کارگری ـ کارفرمایی و تامین منابع و بازار سرمایه دیده شود. به‌طورکلی، تمامی اجزای سیاست‌گذاری قوانین و موارد حقوقی عرصه کسب‌وکار باید به‌نوعی طراحی شود که در حوزه‌های تولید، خدمات، کشاورزی، صنعت، معدن و سایر اجزای اقتصادی، مولفه‌های فعالیت‌های اقتصادی آزاد و رقابتی، بین فعالان اقتصادی برقرار شود و سرمنشأ همه اینها مجلس است تا بستر حقوقی لازم را در کل کشور ساری و جاری کند تا اقتصاد به مدل آزاد تغییر مسیر دهد و همه از شرایطی مساوی برای فعالیت در عرصه اقتصادی برخوردار شوند.

سخن پایانی...

موافقان خصوصی‌سازی معتقدند، ابتدا باید قطار اقتصاد روی ریل آزادسازی حرکت کند تا بعد بتوان خصوصی‌سازی را به‌شکل موفقیت‌آمیزی اجرا کرد و تفسیر جدید اصل ۴۴ قانون اساسی را در حمایت از این مدل اقتصادی می‌دانند؛ اما از آنچه گفته شد ما هنوز در برداشتن قدم اول و آزادسازی اقتصادی دچار چالش هستیم و از این‌رو، خصوصی‌سازی به‌معنای واقعی تا امروز محقق نشده است.

مدیر مجتمع فروکروم جغتای خبرداد

دستیابی به ظرفیت تولید ۸۸ درصدی «فروکروم»

مدیر مجتمع فروکروم جغتای گفت: این مجتمع طی ۹ماهه امسال، به ۸۸ درصد ظرفیت تولید اسمی دست یافت. به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، احسان عزیزی اظهار کرد: مجتمع فروکروم جغتای از ابتدای فروردین تا پایان آذر، ۲۲ هزار و ۴۶۱ تن فروکروم پرکربن تولید کرد و پیش‌بینی می‌شود امسال نیز میزان تولید از ۲۸هزار تن عبور خواهد کرد. این در حالی است که ظرفیت تولید اسمی کارخانه، ۲۵ هزار تن است. وی ادامه داد: این کارخانه تا قبل از واگذاری، با کاهش تولید مواجه بود اما با ورود راهبر (بخش خصوصی) از سال ۹۶، روند افزایشی تولید را طی کرد به طوری که میزان تولید ۹ ماهه امسال (۲۲.۴ هزار تن)، بیانگر افزایش ۱۱.۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته و نیز افزایش ۲۰۰ درصدی برنامه تولید (۱۱ هزار و ۲۵۰ تن) بود.

مدیر مجتمع فروکروم جغتای تصریح کرد: در طول ۹ ماهه امسال، ۱۷ هزار و ۱۸۰ تن فروکروم به فروش رسید که نسبت به برنامه از پیش تعیین شده (۱۱ هزار و ۲۵۰تن)، ۵۳ درصد رشد یافت. عزیزی با اشاره به پیشرفت ۱۰۰ درصدی در واحد تولید سیلیکون متال این مجتمع، عنوان کرد: این طرح درحال‌حاضر، در مرحله تولید انبوه و افزایش کیفیت محصول برای رسیدن به درجه خلوص بیش از ۹۹ درصدی است. وی ادامه داد: در طرح توسعه‌ای «جداسازی فلز از سرباره» نیز ۹۰.۵ درصد پیشرفت داشته‌ایم و پروژه در مراحل پایانی نصب تجهیزات و در ادامه آزمایش و بهره‌برداری در بهمن ۱۴۰۱ قرار دارد.

عزیزی خاطرنشان کرد: طرح توسعه «ماسه کرومیتی» در این مجتمع هم حدود ۹۱.۵ درصد پیشرفت دارد که در بهمن به بهره‌برداری می‌رسد.

ضرورت بهینه‌سازی مصرف گاز در صنعت فولاد

مدیرعامل شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری گفت: برای گذر از چالش قطعی گاز در صنعت فولاد کشور، باید بهینه‌سازی مصرف سوخت در صنایع، مصارف خانگی و تجاری مورد توجه جدی دست اندرکاران قرارگیرد.

حمید شجاعی در گفت‌وگو با دنیای معدن افزود: متاسفانه کمبود انرژی و قطعی گاز تولید همه شرکت‌های فولادی را تحت تاثیر قرار داده است. مدیرعامل شرکت ورق خودرو چهارمحال بختیاری بیان کرد: لازمه گذر از این چالش و مشکلات این است که در این خصوص یک فکر اساسی شود و راهبرد آینده آن برای تامین گاز مورد نیاز صنعت فولاد کشور به خوبی تبیین شود. شجاعی اظهار کرد: هر چند که امسال نیز فرصت از دست رفته است، اما باید مسئولان و به خصوص دولت تلاش کند برای سال‌های آینده برای تامین گاز و انرژی صنعت فولاد فکر اساسی شود. مدیرعامل شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری تاکید کرد: ما باید با برنامه‌ریزی مناسب بتوانیم مشکلات و چالش‌های انرژی صنعت فولاد و زنجیره‌های آن را برای فولادسازان و فعالان این صنعت را برطرف کنیم. وی یادآورشد: قطعی گاز در کاهش تولید فولادسازان تأثیرگذار بوده است و بهینه‌سازی مصرف سوخت می‌تواند بسیاری از مشکلات ما را در این صنعت برطرف کند.

مدیرعامل شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری یادآورشد: در صنعت فولاد و صنایع بزرگ کشور دولت باید با اجرای پروژه‌های مختلف الگوی کاهش مصرف و بهینه‌سازی مصرف سوخت را در دستور کار خود قرار دهد. شجاعی اظهار کرد: دولت می‌تواند با ارائه راهکارهای کوتاه و میان‌مدت با بهینه‌سازی مصرف سوخت برای رفع کمبودها و برطرف شدن قطعی گاز اقدامات مثمر ثمری را انجام دهد. مدیرعامل شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری بیان کرد: برای رهایی از این چالش مهم در صنعت باید بهینه‌سازی مصرف سوخت و به خصوص تامین گاز مورد نیاز تمام صنایع مورد توجه قرار گیرد و مردم نیز با الگوهای مصرف نسبت به صرفه‌جویی در این زمینه اقدامات لازم را به عمل آورند.

«روزگار معدن» گزارش می‌دهد

گسترش جدیدترین معادن خاکی کمیاب در استرالیا

گروه معدن

آیا موج جدیدی از معادن خاکی کمیاب و توسعه پروژه‌ها می‌تواند یک صنعت مستقل خاک‌های کمیاب برای استرالیا ایجاد کند؟

به گزارش روزگار معدن، خاک‌های کمیاب سال‌هاست که در صنعت معدن چیزی شبیه به یک کلمه رایج بوده است. اما، با تولید سالانه جهانی درحال‌حاضر به صدها هزار تن، عنوان «نادر» هر روز دقیق‌تر می‌شود. معدنچی استرالیایی Arafura Resources خاطرنشان می‌کند که مصرف جهانی اکسیدهای خاکی کمیاب در سال ۲۰۲۰ به حدود ۱۶۷۰۰۰ تن رسیده است.

این شرکت انتظار دارد که این رقم در یک دهه بعد به حدود ۲۸۰۰۰۰ تن برسد، در حالی که مواد معدنی بخش مهمی از فناوری‌های معمولی مانند تلفن‌های همراه و زیرساخت‌های انرژی پاک را اشغال می‌کنند.

استرالیا می‌تواند یکی از ذینفعان اصلی این افزایش چشمگیر تقاضا باشد، جایی که شرکت‌های خصوصی و دولت‌های محلی به طور یکسان مشتاق توسعه تولید خاک‌های کمیاب نوپای این کشور هستند. در سال ۲۰۲۱، استرالیا چهارمین خاک‌های کمیاب در جهان را تولید کرد. مجموع تولید سالانه ۱۹۹۵۸ تنی به طور قابل توجهی کمتر از ماموت ۱۵۲۴۰۷ تنی تولید شده توسط چین است، اما نسبت به ۱۹۹۵ تن تولید داخلی در سال ۲۰۱۱ پیشرفت چشمگیری داشته است.

تسلط چین در فضای خاک‌های کمیاب، کشورهای دیگر، به‌ویژه ایالات متحده، را تشویق کرده است تا به دنبال ذخایر خاکی کمیاب برای تنوع بخشیدن به عرضه مواد معدنی حیاتی خود باشند. از آنجایی که ایالات متحده مشتاق است تا به عنوان بخشی از قانون کاهش تورم، تولید خاک‌های کمیاب را در داخل متحدان خود محدود کند، از جمله اینکه به طور بالقوه به وزارت دفاع اجازه می‌دهد در خاک‌های کمیاب استرالیا سرمایه‌گذاری کند، ممکن است یک سود غیرمنتظره برای تولیدکنندگان خاک‌های کمیاب استرالیا به همراه داشته باشد.

با این حال، این سوال باقی می‌ماند: آیا استرالیا یا در واقع هر کشوری می‌تواند صنعت خاک‌های کمیاب را مستقل از تسلط چین توسعه دهد؟ مجموعه‌ای از پروژه‌های جدید و کارهای توسعه بلندپروازانه می‌تواند بهترین پاسخ استرالیا به این معما باشد.

▣ گسترش معادن

معدن Weld Lynas Rare Earth از زمان آغاز تولید در سال ۲۰۱۱ بر خاک‌های کمیاب استرالیا تسلط داشته است. اکنون، بزرگترین بازیگر این بخش هیچ نشانه‌ای از کاهش سرعت نشان نمی‌دهد. این شرکت اعلام کرده است که قصد دارد ۳۴۵ میلیون دلار برای توسعه ظرفیت معدن و کارخانه تغلیظ آن سرمایه‌گذاری کند که باعث افزایش ۵۰ درصدی تولید نئودیمیم و پرازئودیمیم به حدود ۱۰۵۰۰ تن در سال تا سال ۲۰۲۵ خواهد شد. و مزایای اجتماعی این پروژه نیز با این ادعا که معدن بزرگتر باعث افزایش ۲۸۰ میلیون دلاری در بازده اقتصادی منطقه خواهد شد و در کنار آن ۱۲۸ شغل جدید ایجاد خواهد شد. کانه‌های معدنی این معدن همچنین برای سرمایه‌گذاری‌های بالقوه آتی جذاب هستند، زیرا ذخایر فسفات حاوی حداکثر ۷۰ درصد اکسیدهای خاکی کمیاب هستند. در واقع، در آگوست ۲۰۱۸، لیناس افزایش ۷۰ درصدی در منابع معدنی و افزایش ۶۰ درصدی ذخایر سنگ معدن را اعلام کرد. این امر عمر کل معدن را به بیش از ۲۵ سال رساند و این را به یک پروژه بلند مدت قابل اعتماد تبدیل کرد.

تغلیظ معدن می‌تواند حدود ۲۴۰ هزار تن سنگ معدن از جمله حدود ۲۶۵۰۰ تن اکسیدهای خاکی کمیاب تولید کند. از آنجایی که فرآیندهای استخراج معادن بهبود می‌یابد و تأسیسات به سمت حداکثر خروجی حرکت می‌کند، این می‌تواند منبعی از خاک‌های کمیاب در مقیاسی بسیار بزرگ‌تر از بسیاری از پروژه‌های با ظرفیت بالا و در عین حال اثبات‌نشده در مرحله اکتشاف در کشور باشد.

در حالی که تولید خاک‌های کمیاب چین به مراتب بزرگ‌تر از استرالیا است، پروژه‌های در مقیاس بزرگ و تثبیت‌شده مانند تأسیسات Mountt Weld می‌تواند بهترین شانس استرالیا برای تهدید تولید خاک‌های کمیاب چین در مقیاس بزرگ باشد.

▣ پروژه Yangibana

معدن Yangibana در غرب استرالیا می‌تواند یکی از هیجان انگیزترین پروژه‌های جدید در این کشور باشد. معدن پیشنهادی متعلق به شرکت هاستینگز تکنولوزی متالز، در ذخایر سنگ معدن ماموت حدود ۲۱ میلیون تن قرار دارد. شرکت مشاوره اسنودن به این نتیجه رسید که ذخایر احتمالی حدود ۷.۷ میلیون تن است که ترکیب خاکی کمیاب ۱.۱۳ درصد است. صاحبان معدن نسبت به ظرفیت اقتصادی این تاسیسات خوش بین هستند. HASTINGS تخمین می‌زند که معدن بازده داخلی ۷۸ درصدی را ارائه می‌کند، هزینه‌های راه‌اندازی خود را در ۲.۳ سال بازپرداخت می‌کند و ارزش فعلی خالص آن ۳۱۶ میلیون دلار است. متیو آلن، مدیر مالی این شرکت، به فایننشال تایمز گفت که معدنچی می‌تواند تا ۸ درصد از تقاضای جهان برای نئودیمیم و پرازئودیمیم را تامین کند. دولت استرالیا وام ۱۰۰ میلیون دلاری را به این پروژه متعهد شده است که یک چهارم کامل سرمایه‌ای که هاستینگز به دنبال تولید قبل از تولید است. با این حال، نفوذ چین به چشم می‌خورد، زیرا چین کانون اصلی تجهیزات پردازش مواد کمیاب در جهان است. هاستینگز سه توافقنامه برای فروش ۶۰۰۰ تن به شرکت‌های چینی پس از شروع تولید امضا کرده است. در حالی که چنین توافقاتی ممکن است برای هاستینگز مفید باشد، تاثیر آن بر زنجیره تامین فعلی خاک‌های کمیاب همچنان قابل مشاهده است.

▣ معدن Koppamura

پروژه Koppamura که متعلق به زمین‌های کمیاب استرالیا است، بر خلاف بسیاری از معادن با بودجه بالا و با ظرفیت در حال توسعه است. تجزیه و تحلیل از مشاوران مالی Sprott به این نتیجه رسید که معدن دارای خطر "کم" در قرار گرفتن کارگران در معرض رادیونوکلئیدها، عدم دستیابی به مجوز، و خطرات کلی کمی مرتبط با مجوز است. تحلیلگران ارزش کل معدن را تنها ۷۵ میلیون دلار تخمین می‌زنند که حدود ده برابر کمتر از پروژه نولان آرافورا است. در نتیجه، معدن می‌تواند سود قابل توجهی را به عنوان یک سرمایه‌گذاری کم ریسک ایجاد کند.

▣ پروژه Nolans

پروژه Nolans آرافورا می‌تواند عنصر منحصر به فردی را برای تولید خاک‌های کمیاب استرالیا به ارمغان بیاورد. معدن آتی قصد دارد شامل یک کارخانه جداسازی باشد که نخستین تاسیسات داخلی این کشور خواهد بود. در کنار تولید گسترده خاک‌های کمیاب، چین اغلب کار پردازش و جداسازی خاک‌های کمیاب مورد نیاز تولیدکنندگان خارجی را تکمیل می‌کند. پروژه نولانز می‌تواند در ایجاد استرالیا به عنوان یک تولیدکننده خاکی کمیاب کاملاً مستقل از چین حیاتی باشد.

خبر

فعالیت صنعت فولاد اوکراین تنها با ۲۰ درصد ظرفیت

صنعت فولاد و سنگ آهن اوکراین در حال حاضر به دلیل جنگ روسیه و اوکراین با ۱۵ تا ۲۰ درصد ظرفیت کار می کند.

به گزارش فولاد ایران، تولید فولاد اوکراین در تابستان به ۳۰ درصد ظرفیت بهبود یافته بود، اما پس از آن که حملات موشکی به زیرساخت‌های انرژی آسیب رساند و بسیاری از کارخانه ها مجبور به تعطیلی شدند، دوباره در پایان سال ۲۰۲۲ کاهش یافت. شرکت های تولید کننده سنگ آهن اوکراین در سال ۲۰۲۲ به طور متوسط با ۲۰ درصد ظرفیت فعالیت داشتند، در حالی که فولادسازان با ۱۵ درصد ظرفیت کار می کردند. بیشترین آسیب به زیرساخت های فولادسازی در ماه می ۲۰۲۲ رخ داد که دو تا از بزرگترین شرکت های فولادی کشور در ماریوپل آزوواستال و ایلیچ نابود شدند. اوکراین که به طور سنتی ۸۰ درصد فولاد تولیدی خود را صادر می کند، به دلیل مسدود شدن مسیرهای صادراتی از طریق دریای سیاه و دریای آزو، مجبور به کاهش صادرات شد. در حال حاضر حدود ۵۰ درصد فولاد تولیدی آن صادر و حدود ۵۰ درصد در بازار داخلی عرضه می شود.

معاون حمل‌ونقل استان زنجان

تحویل بار خارج از پایانه‌های مسافربری ممنوع است

معاون حمل‌ونقل اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان زنجان با اشاره به اینکه اتوبوس‌های برون‌شهری به حمل بار امانی (بدون حضور مسافر) می‌پردازند لازم است این امور در ترمینال با ضوابط خاص خود انجام و در صورت مشاهده خارج از پایانه انبار شرکت مسافری تعطیل خواهد شد.

علی مدقالچی، معاون حمل‌ونقل جاده‌ای استان زنجان در رابطه با فعالیت تاکسی‌های درون‌شهری که در خارج از شهر اقدام به جابجایی مسافر می‌کنند، افزود: تاکسی‌های درون شهری که مجوز خود را از شهرداری اخذ کرده‌اند به هیچ عنوان مجاز به استقرار در عوارضی برای جابجایی مسافران نیستند و باید از عوارضی‌ها حذف شدند.

ضروری است پلیس به دلایل امنیتی به موضوع ورود کرده و با اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان زنجان تعامل داشته باشد.

مدقالچی پیاده کردن مسافران خارج از پایانه‌ها از سوی رانندگان اتوبوس‌ها را غیرقانونی دانست و اظهار کرد: برخی از رانندگان خارج از دستور ابلاغی قانونی، مسافران را در خارج از پایانه‌ها و بیشتر در عوارضی‌ها پیاده می‌کنند که قانونی نیست.

وی بر لزوم جلوگیری از ورود خودروهای پلاک شخصی در محوطه ترمینال و سکوهای اتوبوس‌ها و مهم‌تر از آن استقرار نیروهای پلیس در ترمینال زنجان برای ایجاد امنیت عمومی تاکید کرد و پیشنهاد انتشار خروجی دوربین‌های مرکز مدیریت راه‌های استان جهت نمایش آن به مسافران حاضر در ترمینال جهت اطلاع از وضعیت راه‌ها و محورهای مواصلاتی را سازنده و موثر دانست.

معاون حمل و نقل جاده‌ای استان زنجان همچنین با بیان اینکه «بارگیری خارج از پایانه مسافربری ممنوع است»، ادامه داد: در صورت مشاهده هرگونه تخلف، اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان زنجان در چارچوب قانون اقدام به تعطیلی انبار شرکت‌ها خواهد کرد.

کارشناس حفاظت از آب‌های زیرزمینی شرکت

سطح آب زیرزمینی در استان زنجان سالانه دو متر افت دارد

آب منطقه‌ای زنجان گفت: سالانه بطور متوسط حدود ۲ متر افت سطح آب زیرزمینی را در استان زنجان شاهد هستیم.

سیدمهدی امیری، اظهار کرد:سطح آب زیرزمینی در استان در حال افت است و اگر کشاورزان و بهره‌برداران رعایت الگوی مصرف را نکنند، با چالش بی آبی روبرو خواهیم شد و در این میان ارزش منابع استراتژیک بیشتر می‌شود و بایستی از داشته‌های خود بطور منظم و دقیق استفاده کنیم.

وی افزود: جهت ساماندهی به این موضوع و کاهش خسران این منبع ارزشمند از سوی وزارت نیرو طرح احیا و تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی کشور با هدف توقف روند اضافه برداشت و جبران کسری مخازن آب زیرزمینی، در جلسه پانزدهم شورای‌عالی آب کشور به تاریخ ۲۵ شهریور ۹۳ تصویب و به استان‌ها ابلاغ شد. امیری تقویت گروه‌های گشت و بازرسی، انسداد چاههای غیرمجاز در سطح استان، نصب کنتورهای هوشمند بر روی چاه‌های کشاورزی و اخذ جریمه بجهت ورود خسارت به آبخوان را از اهم برنامه‌های این طرح در سال‌جاری برشمرد.

کارشناس حفاظت منابع آب زیرزمینی شرکت آب منطقه‌ای زنجان، استفاده مشارکتی و تجمیع چاه‌های کشاورزی با هدف ساماندهی در مصرف و جلوگیری از هدررفت منابع آب را از دیگر پروژه‌های طرح تعادل بخشی دانست و گفت: امیدواریم حاصل این طرح کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی و سوق دادن آن به سوی صنعت و اشتغالزایی گردد.

شرایط پایدار در بودجه‌ریزی وجود ندارد

شهردار زنجان با بیان اینکه ۱۵۰ قرارداد در طول سال‌جاری در شهرداری منعقد شده است، گفت: تورم سبب می‌شود تا پیش‌بینی که بر اساس بودجه برای پروژه‌ها وجود دارد؛ تغییر یابد.

علیرضا فیروزفر، شهردار زنجان با بیان اینکه حجم کاری که در شهر انجام می‌شود یک فاکتور است گفت: سیستمی که به وسیله آن حجمی از کار انجام می‌شود نیز فاکتور دیگری است، فاکتور بعدی نیز بحث شرایط روز است. بنابراین این امور در انجام پروژه‌ها موثر می‌باشد.

وی با اشاره به اینکه تورم مداوم در حال تغییر می‌باشد گفت: پیش‌بینی‌ها با یک آیتم‌هایی انجام شده است اما با به روزرسانی قیمت‌ها نیازمند تامین اعتبارات دیگر هستیم.

فیروزفر با تاکید بر اینکه شرایط پایدار در بحث بودجه‌ریزی نداریم، تصریح کرد: کدام پیش‌بینی در بودجه‌ریزی دقیق است؟ قیمت‌ها مداوم در حال تغییر است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود تصریح کرد: در غرب شهر مشکل زمین وجود دارد برخی زمین‌ها نه نگهداری و نه واگذاری برای شهرداری مقرون به صرفه هستند، بنابراین باید به نحو دیگری این زمین‌ها به کار گرفته شوند.

فیروزفر با بیان اینکه ۱۵۰ قرار داد در طول سال جاری در شهرداری منعقد شده است، اذعان کرد: برای برخی از پروژه‌ها چندین بار پرسه تکرار شده است بنابراین حجم کار بسیار بالا است با این وجود تمام تلاش شهرداری این است که اجازه ندهد شهروندان ضرری کنند.

وی در ادامه با بیان اینکه حرکت خوبی درخصوص زمین موصوف به باغ امین انجام شده و مرحله اول مناسب‌سازی برای احداث مجموعه ساختمان‌های شهرداری طی شده است، گفت: پیش‌بینی شد در این زمین مولدسازی انجام شود.

از طریق همین مولدسازی در سال آینده ساختمان مرکزی شهرداری، ساختمان شورا، ساختمان فرهنگی شهرداری، مجموعه فرهنگی و ورزشی موزه شهر احداث می‌شود.

وی ادامه داد: برای ملک فعلی شهرداری مرکزی در حال رایزنی هستیم تا سند به اسم شهرداری منتقل یابد، چراکه اگر این سند به اسم شهرداری منتقل شود برای شهرداری منبع اعتباری برای آینده خواهد بود.

هر چه BMI بالاتر باشد، خطر ابتلا به انواع بیماری‌ها بیشتر می‌شود

رئیس گروه بهبود تغذیه‌ی جامعه معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی زنجان، با بیان اینکه شاخص توده بدنی (BMI) بیانگر طبیعی یا غیرطبیعی بودن وزن افراد می‌باشد، گفت: هرچه شاخص توده بدنی بالاتر باشد، خطر ابتلا به بیماری‌های مرتبط با چاقی مثل انواع بیماری‌های قلبی و عروقی، دیابت و سرطان‌ها بیشتر می‌شود.

عصمت عباسی با اشاره به اینکه محاسبه‌ی شاخص توده بدنی یک بزرگسال، ، وزن او بر حسب کیلوگرم بر مجذور قد او بر حسب متر تقسیم می‌شود، اظهار کرد: براساس این شاخص، افراد به ۴ گروه کم وزن، در محدوده وزن طبیعی، دارای اضافه‌وزن و چاق طبقه‌بندی می‌شوند.

وی با بیان اینکه اگر BMI افراد در محدوده ۱۸.۵ تا ۲۴.۹ باشد، نشان می‌دهد وزن مناسبی نسبت به قد خود دارند و دارای چربی اضافه نیستند، افزود: BMI کمتر از ۱۸.۵ نشان‌دهنده کمبود وزن و لاغری می‌باشد و در صورتی‌که این شاخص در محدود ۲۵ تا ۲۹.۹ باشد، نشان‌دهنده اضافه وزن و اگر بیش از ۳۰ باشد، نشان‌دهنده چاقی است.

رئیس گروه بهبود تغذیه‌ی دانشگاه علوم پزشکی زنجان با بیان اینکه افراد کم‌وزن لازم است در برنامه غذایی روزانه خود از انواع گروه‌های غذایی اصلی شامل نان و غلات، شیر و لبنیات، میوه و سبزی، گوشت، تخم‌مرغ، حبوبات و مغزها استفاده کنند، گفت: بهتر است این افراد در وعده صبحانه، غذاهای پرانرژی مثل عسل، مربا، خامه، شیر و درصورت تمایل از غذاهایی چون عدسی ، خوراک لوبیا ، کتلت ، کوکو و... مصرف نمایند و در میان‌وعده‌ها از شیر یا کیک، کلوچه، بستنی (پاستوریزه)، نان و پنیر و خرما، نان و پنیر و گردو، میوه‌های خشک یا تازه و انواع مغزها (بادام، گردو، پسته، فندق) استفاده کنند.

عباسی به بیان توصیه‌هایی برای حفظ وزن در افرادی که BMI مناسبی دارند، پرداخت و اظهار کرد: لازم است این افراد از تمام گروه‌های غذایی با رعایت دو اصل تنوع و تعادل استفاده کنند و فعالیت بدنی منظم داشته باشند. همچنین از مصرف بی‌رویه‌ی انواع غذاهای چرب و سرخ‌شده، فست‌فودها، نوشابه‌های گازدار و تنقلات کم‌ارزش خودداری نمایند.

وی درخصوص تغذیه‌ی افراد دارای اضافه‌وزن و چاق، گفت: این افراد باید حجم وعده‌های غذایی را کم و دفعات آن را افزایش دهند به طوری که روزانه ۳ وعده غذایی اصلی و ۲ میان وعده کم کالری مصرف کنند.

برق به دکل مخابراتی مسیر تهم-چورزق رسید

معاون مهندسی و برنامه‌ریزی شرکت توزیع نیروی برق استان زنجان از اتمام پروژه نیروسانی به دکل مخابراتی مسیر ارتباطی تهم-چورزق خبرداد.

حسین سهیل با اعلام اینکه پروژه برق‌رسانی به دکل‌های مخابراتی مسیر تهم-چورزق با هدف افزایش پوشش‌دهی تلفن‌های همراه در این مسیر انجام شد گفت: این مسیر یکی از مسیرهای کوهستانی استان است که به سبب فاصله آن از شهرها و روستاهای منطقه متاسفانه پیش از این وضعیت مخابراتی مطلوبی نداشت که با تلاش اکیپ‌های عملیاتی و اجرایی توزیع برق و پس از درخواست اداره‌کل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان پروژه نیروسانی به دکل‌های مخابراتی در این مسیر آغاز و به بهره‌برداری رسید.

سهیل افزود: اجرای فونداسیون و تیرگذاری در مسیر شبکه توزیع و برق‌رسانی به دکل به سبب کوهستانی بودن منطقه و سختی بستر پروژه و همچنین مشکلات به‌کارگیری ماشین‌آلات در مناطق کوه‌پایه‌ای با دشواری فراوانی روبه‌رو بود که با تلاش همکاران توزیع برق استان زنجان یکی از مطالبات استفاده کنندگان از این مسیر پر تردد مرتفع شد.

معاون مهندسی و برنامه‌ریزی شرکت توزیع نیروی برق استان زنجان با اشاره به گسترش زیرساخت‌های شبکه توزیع برق در سطح استان گفت: خوشبختانه در استان زنجان به عنوان یکی از استان‌های پیشرو در صنعت برق کشور و با استفاده از نیروهای متخصص و کارآمد هم‌اکنون ۱۰۰درصد روستاهای بالای ۱۰خانوار و ۹۹درصد روستاهای زیر۱۰خانوار استان از نعمت برق برخوردارند و این مهم با کوشش و همت تلاشگران صنعت برق به دست آمده است.

گفتنی است مسیر تهم-چورزق یکی از معابر اصلی ارتباطی میان شهرستان‌های زنجان و طارم است.

معادن مس جایگزینی برای درآمدهای نفتی

گروه معدن

شهرستان ورزقان با داشتن معدن بزرگ و استراتژیک مس سونگون قطب معدنی کشور به شمار می‌رود و باید از ظرفیت‌ها و ظرفیت معدنی این منطقه در جهت توسعه شمال غرب کشور استفاده کرد.

به گزارش تحلیل بازار، شهرستان ورزقان، دارای دو بخش مرکزی و خاروانا به وسعت ۲۳۶۸ کیلومتر مربع بوده و بر اساس سر شماری نفوس مسکن سال ۱۳۹۵، جمعیت این شهر ۵۲۶۵۰ نفر برآورد شده است.

قدمت تاریخی این شهر بر اساس آثار تاریخی، سنگ نوشته‌ها و بنا به اظهار پژوهشگران و تاریخ نویسان به بیش از ۱۲ هزار سال بر می‌گردد که نشان از ظرفیت بالای تمدن و تاریخ این شهر است.

شهرستان ورزقان در سطح کشور به عنوان شهر زر خیز و طلای سرخ نام‌گذاری شده که بر این اساس از ظرفیت و ظرفیت‌های ویژه‌ای در بخش‌های صنعت، کشاورزی و معادن برخوردار بوده که در سر تخت آن نیز معادن نقش چشمگیری دارد.

معدن مس سونگون با وجود آنکه از دل یک روستای تخریب شده بر آمده است با این حال از معادن نامدار در سطح کشور و حتی در سطح دنیا است.

در این معدن دو فاز در حال بهره‌برداری است که در طی سال، ۳۳۰ هزار تن کنسانتره با عیار ۲۵ درصد تولید می‌شود که کنسانتره فاز سوم قریب به سه برابر دیگر فازها است.

در طی این امر قرار بر آن بوده تا در فاز ۳ معدن سونگون، کارخانه کنسانتره مس با عیار ۲۵ درصد و ریکاوری ۸۷ درصد احداث شود اما بنا به افزایش ظرفیت این طرح به کارخانه کنسانتره با خروجی ۴۵۰ هزار تن و ورودی ۲۱میلیون تن یا عیار ۰.۶ درصد تغییر یافته است. تولید مس از محل معدن تا تبدیل به کاتد ۵ مرحله را طی می‌کند که درپی آن مرحله اول خاکبرداری معدن، مرحله دوم سنگ‌شکنی، مرحله سوم کارخانه کنسانتره، مرحله چهارم کارخانه ذوب و تبدیل به مس‌اند با عیار ۹۷.۵درصد و مرحله آخر پالایشگاه و تبدیل به مس کاتد با تبدیل عیار ۹۷.۵ درصد به عیار ۹۹.۹۹ درصد.

کشور ایران این افتخار را در سطح دنیا نصیب خود کرده است که مس با عیار ۹۹.۹۹ درصد را به چرخه تولید برساند و پایه قیمت‌گذاری بورس لندن را به خود اختصاص دهد. معدن مس سونگون، دو میلیارد ذخیره قطعی زمین شناسی دارد که درحال‌حاضر در حال اکتشاف نیز بوده و در آینده افزایش می‌یابد.معدن مس سونگون به‌صورت رو باز و ۵۸ تا ۶۲پله با ارتفاع ۱۲.۵ را داراست.

ورزقان رتبه اول ذخایر مس در سطح کشور

مهدی نعمتی، فرماندار شهرستان ورزقان از رتبه اول ذخایر در معادن و رتبه اول خاورمیانه در خصوص مس با ظرفیت ۵ میلیارد تن و رتبه پنجم در دنیا خبرداد.

وی اظهار کرد: برخورداری از توانمندی قابل توجه در صنعت، کشاورزی و معادن وجه دیگر شهرستان ورزقان است که در سطح دنیا از لحاظ ذخایر جزو رتبه‌های پنجم جهان هستیم.

فرماندار شهرستان ورزقان از رتبه چهارم تولید عدس شهرستان ورزقان در سطح کشور خبر داد و ادامه داد: احداث بزرگراه جاده خواجه، خاروانا و نوردوز نقش بالایی در صادرات در منطقه و بین‌الملل دارد و هم چنین از اهداف دولت سیزدهم نقش عدالت‌محوری بوده که در خدمت رسانی به مردم و خدمات دولت افتخار آمیز است.

نعمتی افزود: در یکسال گذشته بیش از ۱۹۲ طرح توسط دولت سیزدهم در این شهرستان اتفاق افتاده است و قدم‌های خوبی در اشتغال برداشته شده است چراکه پروژه‌های در حال اجرا ۱، ۶۵۵ میلیارد تومان برآورد شده است که درحال‌حاضر در حال اجرا بوده و این سرمایه خارج از سرمایه‌گذاری در داخل معدن است.

وی با بیان اینکه بزرگ‌ترین ظرفیت این شهرستان ظرفیت‌های گردشگری است، یادآور شد: حقوق دولتی مربوط به سال ۱۳۹۸ بالغ بر ۸۶ میلیارد تومان است که توسط دولت پرداخت شده و در شهرستان هزینه شده است و در رشد این شهرستان تأثیر بسزایی داشته است.

معادن مس می‌توانند جایگزین نفت شوند

معبود عباس‌زاده، مدیر مجتمع مس سونگون نیز اظهار کرد: معادن مس کشور ایران می‌تواند جایگزین نفت شوند اما وضعیت تولید قابل توجه نیست و رتبه ۱۹ را به خود اختصاص داده است.

وی در خصوص وضعیت مس سونگون اظهار کرد: تنها تمایز تفکر مدیریتی حاکم و شرکت مس ایران توسعه است و اگر بتوانیم توسعه همه جانبه را ایجاد کنیم، تمایز خود را مشخص کردهایم که همه ما شبانه روزی بر آن تاکید می‌کنیم.

عباس‌زاده ادامه داد: سه‌وجه در توسعه داریم؛ گفتمان توسعه که عملکرد بازیگران و کنشگران چه بوده و سونگون نسبت به آنها چه دیدگاهی دارد؟ وضعیت فعلی ما چگونه است؟ اهمیت آنها در توسعه چه قدر است؟ تمام آیتم‌ها را احیا کردیم چراکه این بازیگران و کنشگران اگر باهم نباشند رفتار یکسانی نخواهند داشت.

وی با بیان اینکه تمامی کنشگران و بازیگران اقتصادی استان موافق سونگون هستند و پیشران حل مسائل شده اند، افزود: اکنون اعضای هیأت مدیره سونگون در تمامی بنگاه‌های اقتصادی و نهادهای حاکمیت حضور جدی دارند. عباس زاده با بیان اینکه مس جمهوری اسلامی ایران با ۷ درصد اکتشاف رتبه شش مس جهان را تا سال گذشته به خود اختصاص داده بود افزود: مس جمهوری اسلامی ایران تاکنون رتبه پنجم جهان را دارد در حالی که کشورهای دیگر در دوره دوم اکتشاف خود هستند.

وی گفت: چند پارامتر را بررسی کردیم نخستین پارامتر در توسعه معدن وجود ذخایر است، دومین مورد فناوری است و مورد بعدی نیز نیروی انسانی بوده و مشکل مالی پارامتر بعدی است؛ حداقل ۱۰۰ هزار میلیارد تومان در طبقات اداری مس ذخیره است؛ بنابراین تنها پارامتری که مانده تفکر است.

وی اضافه کرد: در زنجیره ارزش‌ها مافیای صنعت راه توسعه را برایمان هموار نکردند اما با این حال اجازه پیشرفت به آنها را ندادیم و بر همین اساس تمرکز و کانون تصمیم‌گیران حکومتی در آن افزایش یافته و اجازه دخالت داده نمی‌شود.

مدیر مجتمع مس سونگون خاطرنشان کرد: بالای ۹۹.۹ درصد پرسنل مس سونگون همه متخصص و متعهد هستند اما اتفاقات پشت‌پرده و تصمیم‌گیری‌ها مهم است.

وی با اظهار اینکه در نظر داریم تا پایان سال ۱۴۰۶ یک میلیون تن کاتد در جمهوری اسلامی ایران تولید کنیم، ادامه داد: تولید کاتد درحال‌حاضر به ۳۰۰هزار تن نزدیک است و ۱.۶ میلیارد دلار رقم صادرات ما است که در مقایسه با کشورهای ضعیف بسیارکم است اما چشم‌انداز ملی ما تا ۳ میلیون تن است.

وی گفت: بزرگترین محرک سونگون، کاتد مس است اکنون تولید کاتد نداریم و قرار است از یک میلیون تن تولید کاتد، ۴۰۰هزار تن آن در سونگون اتفاق بیافتد که سایر محرک‌های تولید را با خود همگن همگرا می‌کند. عباس‌زاده گفت: سال‌های گذشته کنسانتره برای تولید کاتد نداشتیم و طراح معدن باید به ذخیره‌های آتی و توسعه‌ی معدن توجه کند و تا ۶۰ میلیون تن بار دهد.

مدیر مجتمع مس سونگون اظهار کرد: ۳۲۶ تا ۴۰۰ ماشین نیاز داریم که بار هم باید به کنسانتره تبدیل شود، بار ورودی مصوب در یک فاز معدن ۲۱ میلیون تن است که ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری می‌شود و فاز ۲ کاتد مس سونگون اکنون آماده شده و به پیمانکاران داده می‌شود.

وی متذکر شد: ۴ میلیارد دلار از مس سونگون صادرات انجام خواهد شد که ۱.۵ برابر کل صادرات استان است و درآمد ما ۱۱۰ میلیارد تومان با کنسانتره افزایش می‌یابد و سعی داریم پایین‌دست صنایع مس در شهرک تخصصی مس راه انداخته شود که اکنون رتبه اشتغال سونگون در استان ۱.۲ است.

آخرین وضعیت استقلال مس آذربایجان

مدیر مجتمع مس سونگون در خصوص استقلال معدن مس سونگون گفت: سعی می‌کردیم کل مالیات عملکرد سونگون به استان بازگردد که اکنون اتفاق افتاده است و ۲۵ درصد از عملکرد کل مس است.

وی با بیان اینکه ۱۵۰ هزار میلیارد تومان هدف سرمایه‌گذاری در مس سونگون است، گفت: مس سونگون به مسئولیت‌های اجتماعی خود نیز اهمیت می‌دهد اما بزرگترین آسیب را در کشور میبینند چراکه شفاف‌سازی نشده و تضاد منافع داریم.

مدیر مجتمع مس سونگون با تاکید بر اینکه نمایندگان استان همه با هم در پیشرفت مس سونگون متعهد هستند، یادآور شد: هدف ما توسعه استان است و برای مجموعه مس سونگون اهمیت دارد که من را چگونه قضاوت می‌کنند چراکه توسعه صنعت مس و استان برای ما مهم است.

وی همچنین یادآور شد: مصوبات ریاست جمهوری ۱۴ بند بود که ۱۳ بند آن کامل اجرا شده و ۲۸۰۰ تا ۳,۰۰۰ میلیارد تومان اعتبار مالی ناشی از مصوبات است که یکی از بندهای مصوبات طراحی ساختارهای هولدینگی شرکت ملی صنایع مس ایران است که سه شرکت مجتمع شود.

وی گفت: قرار است کل مالیات‌های ارزش افزوده و عملکرد به استان بازگردد که مجوز آن گرفته شده است و به اندازه میزان سهم سونگون از درآمد حساب‌های بانکی ملی به استان بازگردد.

عباس‌زاده تاکید کرد: شرکت ملی صنایع مس مصوبه دارد با انتقال و ارزشیابی دارایی‌ها جهت تشکیل شرکت مس آذربایجان موافقت شود، به شرطی که هیچ‌گونه بار مالیاتی نداشته باشد؛ بنابراین از وزیر درخواست کردیم مجمع عمومی فوق‌العاده تشکیل شود و نمایندگان بگویند معاف از مالیات هستیم، تمام همت ما این است که چون مطالبه عمومی است محقق شود. وی خاطرنشان کرد: درجه آزادی توسعه سونگون ۳۰ درجه است و پیوست محیط‌زیستی داریم و اسفند امسال کاتد به استان بازمی‌گردد.

عکس: روزگار معدن

ایجاد مشاغل جدید در حوزه نظارت بر معادن

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران با اشاره به جایگاه ویژه همدان در حوزه معادن، از ایجاد مشاغل جدید در حوزه نظارت بر معادن و مسئولان فنی، شیوه‌های متنوع نقشه‌برداری و همچنین آغاز به‌کار طرح فاجد در روزهای آینده خبرداد.

به گزارش ایسنا، رضا بستامی با اشاره به وضعیت مطلوب استان همدان در فعالیت در بخش معدن گفت: همدان به عنوان یک استان معدنی شناخته شده است به طوریکه طبق آخرین آمار سازمان اکتشافات زمین‌شناسی ۸۱ تنوع در مواد معدنی کشور وجود دارد که وجود ۳۲ ماده معدنی در همدان نشان از جایگاه ویژه این استان در عرصه معادن دارد.

وی افزود: در سازمان نظام مهندسی با همفکری وزارت صمت شغلی با عنوان ناظر فنی(متفاوت و مجزا از مسئول فنی) معادن در نظر گرفته شده که وظیفه اصلی آن نظارت بر عملکرد بهره‌بردار در چهارچوب قانون معادن، عملکرد مسئول فنی در چهارچوب نظام مهندسی و معادن، عملکرد طراحان اعم از طرح اکتشاف و گزارش پایانی، طرح بهره‌برداری و طرح صنایع معدنی و همچنین نظارت بر عملکرد نقشه‌برداران است. وی تاکید کرد: این شغل در راستای دستیابی به یک خروجی مفید و متناسب با اهداف عالی بخش معدنی است چراکه ذخایر معدنی تجدیدناپذیر و کار معدنی بسیار خشن، پرریسک و حساس است و ضریب اشتباه آن باید به صفر میل کند. بستامی با بیان اینکه شرح شغل آن با مشارکت دفتر صنایع معدنی وزارت صمت و نظام مهندسی تهیه شد، تصریح کرد: درجه‌بندی صنایع معدنی و نمونه قرارداد و گزارش‌هایی در این راستا تهیه شد و به تایید شورای مرکزی نظام مهندسی معدن ایران و وزارت صمت رسید و ابلاغ شد که امیدوارم بتواند هم موجب ایجاد اشتغال در حوزه صنایع معدنی برای مهندس‌های ما شود و هم حوزه صنایع معدنی ما را به صورت بهتر و مفیدتر ساماندهی کند. این مقام مسئول با اشاره به اینکه نحوه برداشت مواد معدنی و میزان آن از دغدغه‌ها و راستی‌آزمایی آمار آن از چالش‌های این حوزه بود، یادآور شد: به همین علت در قالب تهیه برآورد حجم معادن به صورت سالانه با استفاده از پهپاد و به وسیله شرکت‌های مجاز و مورد تایید سازمان هواپیمایی و زیرنظر نظام مهندسی و با همراهی یک مهندس نقشه‌بردار و یک مهندس معدن کاری کاملا مهندسی و علمی انجام می‌گیرد و خروجی آن هر ساله از طریق نظام مهندسی به سازمان‌های صمت استان‌ها ارائه می‌شود، بدین ترتیب هیچ‌گونه ابهامی در میزان و نحوه برداشت وجود نخواهد داشت. رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران خاطرنشان کرد: این موضوع در قالب دستورالعمل نقشه‌های توپوگرافی و برآورد حجم با تعرفه مشخص، کاملا نظام‌مند و قانونی انجام خواهد شد. وی با اشاره به اهمیت بهره‌گیری از نیروهای جوان در حوزه معادن گفت: طرحی به نام فاجد -فارغ‌التحصیلان جوان دانشگاهی- با مشارکت نظام مهندسی و سازمان توسعه و نوسازی معدن و صنایع معدنی طی روزهای آینده آغاز خواهد شد که این طرح نویدبخش ایجاد اشتغال برای فارغ‌التحصیلان جدید و بدون سابقه کار و بیمه خواهد بود.

به گزارش ایسنا و به نقل از روابط عمومی سازمان صنعت معدن و تجارت استان همدان، بستامی با بیان اینکه رئیس نظام مهندسی استان همدان عضو شورای مرکزی نظام مهندسی معدن ایران و رئیس صندوق مشترک است، گفت: این حضور سبب تاثیر مثبت در حوزه معادن استان همدان شده است.

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن ایران تعداد اعضای نظام مهندسی استان همدان را متناسب با تعداد پروانه‌های صادر شده و معادن فعال دانست و گفت: مسئولان فنی در استخدام بهره‌بردار هستند اما صلاحیت آنها حتما باید از طریق نظام مهندسی معدن تایید شود.

گاز آلومینای ایران و پتروشیمی خراسان قطع شد

سرپرست دفتر مدیریت بحران استانداری خراسان شمالی گفت: گاز پتروشیمی خراسان واقع در شهرستان بجنورد و آلومینای ایران در جاجرم شب گذشته به دلیل افت فشار قطع شد.

مرتضی رجایی به ایرنا گفت: قطع گاز پتروشیمی خراسان، با حمایت دادستان عمومی و انقلاب بجنورد انجام شد و با این اقدام در مصرف گاز به میزان ۸۰ هزار مترمکعب دیگر صرفه‌جویی شد.

وی تصریح کرد: پیش از این مصرف گاز در پتروشیمی محدود بود و اکنون به طور کامل قطع شده است.

پتروشیمی خراسان واقع در بجنورد سالانه ۶۲۰ هزار تن کود شیمیایی اوره، ۳۳۰ هزار تن آمونیاک، ۲۰ هزار تن کریستال ملامین و ۵۰۰ تن ازت مایع تولید می‌کند.

سرپرست دفتر مدیریت بحران استانداری خراسان شمالی افزود: واحد آلومینای ایران واقع در شهرستان جاجرم هم مصرف گاز را به صفر رساند و از سوخت جایگزین استفاده می‌کند. آلومینای ایران در شهرستان جاجرم، واحد تولیدی منحصربه‌فرد و تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور است که این محصول به عنوان ماده اولیه ۴ واحد تولیدی از جمله ایرالکو، المهدی، سالکو و نیز تولید شمش در جاجرم به مصرف می‌رسد. وی گفت: اکنون گاز تمامی صنایع بزرگ و کوچک استان قطع شده است. رجایی اظهار کرد: خوشبختانه با تدابیر انجام شده، شاهد پایداری گاز در استان هستیم و گاز در هیچ منطقه‌ای قطع نشد. مصرف گاز خانگی در خراسان شمالی با سرمای زمستانه و برودت هوا افزایش چشمگیری یافته است و این روند فعالیت بسیاری از صنایع استان را کند کرده و نیاز است تا شهروندان در این فصل مصرف این سوخت گرانبها را مدیریت کنند.

برودت هوا و افت فشار گاز موجب شد تا تمامی جایگاه‌های «سی‌ان‌جی» این استان تا اطلاع ثانوی از مدار خدمات‌دهی خارج شود.خراسان شمالی با یک میلیون نفر در شمال شرق کشور واقع است.

استاندار سیستان و بلوچستان:

باید با ایجاد صنایع تبدیلی در بخش معدن تولید ثروت کنیم

استاندار سیستان و بلوچستان، گفت: در استان معادن زیادی داریم که باید با ایجاد صنایع تبدیلی تولید ثروت کنیم. به گزارش مهر، محمد کرمی‌ظهر در جلسه هم‌اندیشی با موضوع بررسی موانع، مشکلات و تدوین راهکارهای تسهیل حوزه معدن و صنایع معدنی استان، افزود: تلاش‌مان این است که معادن در این خطه پهناور به سرعت فعال شوند، بنابراین بهره‌برداری از معادن باید به کسانی واگذار شود که انگیزه و اراده کافی برای فعالیت دارند. وی ادامه داد: در واگذاری معادن اولویت با سرمایه‌گذاران فعال و به ویژه سرمایه‌گذارانی است که صنایع تبدیلی را به استان بیاورند. کرمی با بیان این مطلب که خداوند به این استان ظرفیت و نعمت فراوانی ارزانی داشته که باید تلاش شود تا به فعلیت برسند، تاکید کرد: باید زمینه مشارکت مردم در کارهای اقتصادی را فراهم کنیم و با تمام توان برای توسعه زیر ساخت‌ها تلاش کنیم. وی با اشاره به ظرفیت معادن ادامه داد: در استان سیستان و بلوچستان معادن زیادی داریم که باید با ایجاد صنایع تبدیلی تولید ثروت کنیم. وی خاطرنشان کرد: مردم بسیار خوبی در استان داریم و همه به دنبال امنیت و آرامش هستند و کسی که به دنبال ناامنی می‌باشد قطعا دلسوز این مردم نیست. وی با تاکید بر خلاقیت انسان خاطرنشان کرد: اگر تولیدکننده دائم به دنبال نوآوری، حرکت رو به جلو و تحول نباشد به سرعت دچار شکست شود. وی تاکید کرد: کار نشدنی در سیستان و بلوچستان نداریم بنابراین باید موانع را برطرف کنیم.

روی خط خبر

قطب بومی‌سازی صنایع فولاد در اصفهان شکل می‌گیرد

رئیس شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان گفت: این شهرک به هاب (قطب) بومی‌سازی صنایع فولاد در کشور تبدیل می‌شود و وظیفه آن در تامین نیازهای فناورانه، سنگین‌تر خواهد شد.

به گزارش ایرنا، قاسم مصلحی در مراسم امضای تفاهمنامه همکاری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان با شرکت فولاد مبارکه افزود: انعقاد این تفاهمنامه باعث می‌شود شهرک به هاب منطقه‌ای بومی‌سازی کشور تبدیل شود.

براساس گزارش روابط عمومی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، مصلحی اضافه کرد: بزرگ‌ترین فولادسازان ایران در استان اصفهان قرار دارند و به همین دلیل می‌توان گفت شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان نقش پررنگی در تامین نیازهای فناورانه کشور دارد.

وی با بیان اینکه فولاد یکی از صنایع زیرساختی کشور و موتور توسعه سایر صنایع است، گفت: شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان با صنعت فولاد کشور تعاملات خوبی دارد مانند همکاری در ساخت تجهیزات و خطوط تولید.

مصلحی ادامه داد: همکاری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان به عنوان پایه‌گذار پارک‌های علم و فناوری کشور با فولاد مبارکه باعث می‌شود، این مهم تقویت و با شدت بیشتری به پیش رود.

وی با اشاره به نقش مهم شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور مستقر در شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان در تامین نیاز فناورانه صنعت گفت: واحدهای دانش‌بنیان و فناور برای رشد و کسب درآمد باید در همین راستا حرکت کنند.

تفاهمنامه همکاری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان با فولاد به منظور توسعه همه‌جانبه بومی‌سازی اقلام مورد نیاز صنعت فولاد و استفاده از امکانات طرفین اعم از توانمندی‌های علمی، تحقیقاتی، نیروی انسانی و پشتیبانی منعقد شد.

شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان نخستین سازمان موسس مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در کشور است؛ این شهرک فعالیت اجرایی خود را از سال ۱۳۸۰ به‌طور جدی با راه‌اندازی نخستین مرکز رشد آغاز کرد.

در این شهرک حدود ۶۴۰ شرکت دانش‌بنیان و فناور مستقر است که توانسته برای بیش از هشت هزار نیروی انسانی خلاق و نوآور اشتغال ایجاد کند؛ این کسب‌وکارها گردش مالی بیش از ۱۴هزار میلیارد تومانی را برای اقتصاد دانش‌بنیان به ارمغان آورده است.

وصول ۱۱ هزار و ۲۵۷ میلیارد تومان حقوق دولتی کرمان

مدیرکل صمت استان کرمان گفت: در امسال تاکنون ۱۱ هزار و ۲۵۷ میلیارد تومان وصولی حقوق دولتی معادن استان کرمان بوده و ۲۰۸میلیارد تومان به استان برگشت داشته است.

به گزارش روابط‌عمومی صمت کرمان، مهدی حسینی‌نژاد در جلسه شورای معادن استان کرمان اظهار کرد: به لحاظ قانونی مصوبات شورای معادن لازم الاجراست و قانون می‌گوید در مواردی که به دلیل بهره‌برداری معادن خسارت‌هایی به اهالی ساکن منطقه و بخش کشاورزی وارد شود، علاوه‌بر عوارض آلایندگی، با تصویب شورای معادن تا یک درصد از فروش پس از واریز به خزانه، برای جبران خسارت‌های مذکور به فعالیت‌های بهداشتی، عمرانی و... در منطقه اختصاص می‌یابد.

وی افزود: براساس مصوبه امسال شورای معان استان، تاکنون ۱۲ واحد براساس شکایت دستگاه‌ها (راه، محیط زیست، منابع طبیعی و...) مبلغ ۲۲۷ میلیارد تومان از محل یک درصد فروش را واریز کرده‌اند.

مدیرکل صمت استان کرمان همچنین گفت: در امسال تاکنون ۱۱ هزار و ۲۵۷ میلیارد تومان وصولی حقوق دولتی معادن استان کرمان بوده و ۲۰۸ میلیارد تومان به استان برگشت داشته است.

در بررسی فرآیند تخصیص مجوز به صنایع فولادی مطرح شد

سرمایه‌ها به بیراهه نروند

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

کمیت مجوزهای صادره برای احداث واحدهای صنعتی در زنجیره تولید فولاد به دغدغه‌ای جدی برای کشور و اقتصاد بدل شده است. در گذشته صدور مجوز واحدهای صنایع معدنی برعهده وزارت صنعت، معدن و تجارت بود، اما در خرداد امسال این مهم به سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها واگذار شد. بی‌تردید نمی‌توان و نباید جلوی صدور مجوز احداث صنایع را گرفت، زیرا این اقدام خلاف قانون است و پیامدهای متعددی از جمله توزیع رانت دارد، اما نباید از این نکته نیز غافل بود که بنا به گزارش‌های دبیرخانه ستاد راهبری فولاد کشور مجموع مجوزهایی که تاکنون برای تولید فولاد صادر شده، به بیش از ۱۰۰ میلیون تن می‌رسد. علاوه بر این در طول ۶ ماه گذشته مجوز احداث کارخانه‌هایی با مجموع ظرفیت ۳۰ میلیون تن در زنجیره فولاد صادر شده، این در حالی است که توان مصرف داخلی محصولات زنجیره فولاد کشور و همزمان ظرفیت صادرات به‌مراتب محدودتر برآورد می‌شود. در شرایطی که سرمایه‌گذاران نسبت به احداث یک واحد صنعتی و سودآوری آن مسئول باشند، ارائه مجوز متناسب با قوانین و مقررات کشور فاقد ایراد است، اما در طول سال‌های گذشته شاهد امتیازگیری برخی سرمایه‌گذاران از دولت برای تداوم تولید در واحدهای فاقد توجیه اقتصادی با توجیه اشتغالزایی بوده‌ایم؛ به‌بیانی سرمایه‌های کشور زیر سایه سرمایه‌گذاری‌های غلط از میان می‌رود.

مجوزهای غیرسودآور، چالشی برای آینده

بهرام شکوری، فعال بخش معدن و صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: دولت نمی‌تواند از صدور مجوز احداث واحدهای صنعتی و تولیدی برای متقاضیان خودداری کند. با این وجود صدور مجوز مشروط به وجود راهکاری برای مقابله با ظرفیت‌سازی‌های غیرمنطقی و از بین رفتن سرمایه‌ها است. البته چنین موضوعی در قانون دیده شده است. بر همین اساس باتوجه به ظرفیت‌سازی‌های گسترده انجام‌شده در زنجیره فولاد کشور در طول سال‌های گذشته، دولت به متقاضیان مجوز احداث یک واحد صنعتی تاکید می‌کند هیچ تضمینی برای تامین مواد اولیه موردنیاز صنایع وجود ندارد.

در چنین شرایطی اغلب متقاضیان صدور مجوز واحدهای صنعتی متعهد می‌شوند مواد اولیه موردنیاز خود را با کمک واردات تامین کنند. این تصمیم در صورت اجرا، صحیح و به نفع اقتصاد کشور است، اما در عمل شرایط تغییر می‌کند.

یعنی سرمایه‌گذار با برنامه ورود مواد اولیه اقدام به احداث یک واحد صنعتی و اشتغالزایی می‌کند و در ادامه از آنجا که از عهده واردات مواد اولیه و تولید باصرفه اقتصادی برنمی‌آید، اشتغالزایی ایجادشده را دستاویزی برای جلب حمایت‌های دولتی قرار می‌دهد. در واقع در چنین شرایطی دولت مجاب می‌شود خلاف تعهدات نخستین مطرح‌شده ازسوی سرمایه‌گذاران، از آنها حمایت کند. متاسفانه رویه یادشده بارها اتفاق افتاده و به روشی معمول برای آغاز به کار صنایع مختلف بدل شده است.

شکوری گفت: هدف‌گذاری تولید فولاد در افق ۱۴۰۴، ۵۵ میلیون تن است، اما مجموع ظرفیت‌های احداث‌شده و در دست احداث در این زنجیره به‌مراتب بیشتر از هدف‌گذاری موردبحث است. بسیاری از صنایع فولادی در مناطقی احداث شده‌اند که فاقد هرگونه مزیت جغرافیایی هستند و همین موضوع نیز توجیه‌پذیری اقتصادی چنین فعالیت‌هایی در آینده را با اماواگر روبه‌رو می‌کند.

وی افزود: ورود مواد اولیه صنعت فولاد باتوجه به حجم سنگین و قابل‌توجه این محصولات به کشور مستلزم هزینه است؛ بنابراین انتظار می‌رود صنایع فولادی کشور در مناطقی احداث شوند که امکان تامین مواد اولیه از فاصله نزدیک مهیا باشد. هزینه اختصاص‌یافته برای احداث واحدهای موردبحث به‌نوعی سرمایه ملی محسوب می‌شود و هزینه این سرمایه در جای اشتباه به ضرر اقتصاد کشور است.

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی گفت: بخشی از صدور خارج از رویه مجوز برای احداث صنایع مختلف تحت تاثیر فشارهای سیاسی مسئولان و سیاست‌گذاران دولتی انجام می‌شود. به‌عنوان‌مثال در موارد متعددی دولت از صدور مجوز بی‌رویه در صنایع مختلف خودداری می‌کند، اما با فشار سایر مسئولان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، در نهایت مجوز اشتباهی صادر می‌شود. این دست سرمایه‌گذاری‌ها نه‌تنها مولد نیستند، بلکه به ضرر اقتصاد کشور منتهی خواهند شد.

شکوری در تشریح راهکاری برای مقابله با این شرایط گفت: در دنیا هر فرد صاحب سرمایه‌ای می‌تواند راحت اقدام به دریافت مجوز و تاسیس صنایع مختلف کند، اما در این کشورها دولت مسئول تامین مواد اولیه صنایع یا سایر حمایت‌های جانبی از تولید نیست؛ بنابراین متقاضیان احداث صنایع مختلف با تکیه بر تحقیقات بازار، شناسایی رقبا، میزان عرضه و تقاضای بازار، شناخت بازار جهانی، فرآیند تامین مواد اولیه و... اقدام به احداث یک صنعت سودآور می‌کنند.

در چنین بستری سرمایه‌گذاران امیدی به بهره‌مندی از رانت‌های مختلف صنعتی و اقتصادی ندارند، اما متاسفانه در کشور ما چنین فضایی وجود ندارد و امید به بهره‌مندی از حمایت‌های خارج از رویه، مشکل‌ساز است.

ضرورت پایش مستمر توسعه زنجیره فولاد

سعید عسکرزاده، فعال زنجیره فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: ایجاد انحصار در صدور مجوز برای شروع یک کسب‌وکار یا احداث واحدهای تولیدی اشتباه و رانت‌زا است. علاوه بر این تقدم و تاخر زمانی برای احداث صنایع نباید به معیاری اساسی برای سرمایه‌گذاری و احداث یک صنعت بدل شود.

وی افزود: برای اصلاح شرایط نابسامان مجوزهای تخصیص داده‌شده در صنایع مختلف انتظار می‌رود دولت در شیوه تخصیص مجوزها تجدیدنظر کند. لازم است بهره‌وری به‌عنوان یکی از اصول اولیه برای تخصیص مجوز به صنایع موردارزیابی قرار گیرد. علاوه بر این دانش و اطلاعات کافی به متقاضیان دریافت مجوز داده شود. این اقدام بر عهده سازمان ثبت استان‌ها است و انتظار می‌رود تهیه این دست اطلاعات در فرآیندی ستادی اجرایی شود و در اختیار سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها قرار گیرد و وقتی فردی برای دریافت مجوز احداث یک واحد تولیدی به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها مراجعه می‌کند، آمار مجوزهای صادره در آن بخش، وضعیت عرضه و تقاضا در آینده و سودآوری سرمایه‌گذاری به او گوشزد شود.

عسکرزاده گفت: متاسفانه در طول سال‌های گذشته شاهد صدور مجوز برای احداث واحدهای صنعتی مختلفی بوده‌ایم که پیشرفتی در روند فعالیت آنها حاصل نشده است. انتظار می‌رود چنین مجوزهایی تعیین‌تکلیف شوند یا در روند فعالیت آنها متناسب با شرایط روز بازنگری شود. لازم است وزارت صنعت، معدن و تجارت و نهادهای پژوهشی تحت نظر آن، صاحبان سرمایه را به فعالیت در صنایعی با سوددهی بالاتر تشویق کنند.

وی گفت: در دوره‌ای ایران جزو واردکنندگان فولاد بود؛ از همین رو دولت اقداماتی را برای بهبود عملکرد صنایع فولادی کشور با هدف توسعه زیرساخت‌ها در این صنعت اجرایی کرد، اما روند حمایتی از صنایع فولاد ادامه‌دار نبود؛ کما اینکه در حال حاضر عملا دولت حمایت ویژه‌ای از صنایع نمی‌کند و انتقادات گسترده‌ای به عملکرد آن وارد است.

این فعال صنعت فولاد گفت: تامین مواد اولیه با بهای رقابتی یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های فعالان صنعتی و تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد کشور است. در چنین شرایطی بخش عمده‌ای از مواد اولیه زنجیره فولاد کشور که استخراج و بهره‌برداری از آنها هزینه‌بر است، (همچون ذخایر با عیار پایین، ذخایر عمقی و...) عملا از دور رقابت خارج می‌شوند، اما چنانچه صنعت فولاد کشور به سمت تولید محصولات کیفی پیش برود، بخش بزرگی از مشکلات این حوزه مرتفع خواهد شد.

وی افزود: تامین انرژی اعم از برق و گاز و همچنین آب موردنیاز صنایع فولادی کشور در طول سال‌های گذشته به دغدغه‌ای اساسی برای این صنایع بدل شده است. علاوه بر این تامین زیرساخت‌های حمل‌ونقل در بخش‌های مختلف ریلی، جاده‌ای، دریایی و... نیز با مشکلات و کاستی‌های متعددی روبه‌رو شده است. همین موضوع آینده عملکردی صنایع به‌ویژه واحدهای در حال ساخت را تحت تاثیر منفی قرار داده است.

عسکرزاده گفت: تولید، حداقل با ظرفیت ۶۰ درصد، پیش‌شرطی برای تداوم تولید در صنایع مختلف فولادی کشور است. از تولید با این ظرفیت با عنوان نقطه سربه‌سر تولید یاد می‌شود، زیرا عواید فروش محصولات کفاف هزینه را می‌دهد. با این حال باتوجه به محدودیت‌هایی که در روند تامین انرژی فولادسازان در ماه‌های گرم و سرد سال ایجاد شده و پیش‌بینی ادامه‌دار بودن این شرایط، برخی از تولیدکنندگان از مرحله سوددهی خارج شده‌اند.

وی گفت: در چنین فضایی، انتظار می‌رود سرمایه‌گذاران باتوجه به محدودیت‌های جدید به این رقابت و تولید فولاد ورود و صنایع خود را در مناطقی احداث کنند که هزینه تولید پایین‌تر است. بهترین منطقه برای توسعه این زنجیره حاشیه دریاهای آزاد کشور است که بستری را برای تداوم تولید فراهم می‌کند. هرچند تولید در این منطقه نیز نیازمند تامین حداقل‌هایی از جمله مواد اولیه، احداث اسکله اختصاصی و... است.

سخن پایانی

کمبود زیرساخت در حوزه انرژی اعم از گاز و برق و حتی آب و همچنین در بخش حمل‌ونقل مهم‌ترین چالشی است که در سال‌های اخیر عملکرد صنعت فولاد کشور را تحت تاثیر قرار داده است. روند توسعه در زنجیره فولاد با سرعت به‌مراتب بیشتری در قیاس با سایر صنایع پیش رفته و همین موضوع نیز در آینده می‌تواند به تهدیدی برای صنایع بدل شود. بی‌تردید نمی‌توان بدون توجه به کمبودهای حوزه انرژی در مسیر توسعه صنایع فولادی و ظرفیت‌سازی در این بخش گام برداشت؛ در نتیجه انتظار می‌رود تامین انرژی و ارائه راهکارهایی برای رفع این کمبود به ضرورتی برای دریافت مجوز احداث صنایع جدید بدل شود. علاوه بر این بهینه‌سازی مصرف انرژی باید به‌عنوان راهکاری جدی موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گیرد. در همین حال طرح‌های توجیه اقتصادی برای شروع یک پروژه بدون احتساب یارانه و حمایت‌های دولتی اجرا شود؛ یعنی مزیت‌های کنونی فولادسازی در کشور اعم از انرژی ارزان، مواد اولیه ارزان و... در محاسبات اقتصادی حذف و با تکیه بر مبانی اقتصاد آزاد، زمینه توسعه عملکردی صنایع فراهم شود. علاوه بر این الزام به دریافت مشاوره‌های تخصصی از متخصصان امر برای احداث واحدهای صنعتی ضروری به‌نظر می‌رسد. سرمایه‌گذاری بدون توجه به ظرفیت‌های زیرساختی نه‌تنها منافع ملی کشور را محقق نمی‌کند، بلکه منافع مورد انتظار سرمایه‌گذاران را نیز برآورده نخواهد کرد و نتیجه آن اتلاف منابع کشور خواهد بود.

مشکلات داخلی، گریبان‌گیر تولید فولاد

یک فعال صنعت فولاد گفت: با وجود تحریم‌های سخت و طاقت فرسا در ایران، تولیدات شرکت‌های فولاد به ویژه شرکت‌های ذوب، روند خوبی را طی می‌کند.

ایرج رخصتی در گفت‌وگو با فولادبان در خصوص چالش‌های صنعت فولاد تصریح کرد: درحال‌حاضر با وجود تحریم‌های سخت و طاقت‌فرسا در ایران، تولیدات شرکت‌های فولادی به ویژه شرکت‌های ذوب، روند تولید خوبی را طی می‌کند. البته در این میان، مشکلاتی وجود دارد که جنس بیشتر آنها از نوع داخلی است.

وی با اشاره به روش‌های تولید فولاد در سطح بین‌المللی اظهار کرد: اگر فرآیندهای تولید فولاد در دنیا بررسی شود، به صورت کلی به ۳ روش می‌رسیم که این روش‌ها کوره بلند، قوس و القا هستند. در کشور هر ۳ نوع تولید وجود دارد، این در حالی است که حدود ۷۵ درصد فولاد دنیا در کشورهای مختلف، به صورت کوره بلند تولید می‌شوند. این فعال صنعت فولاد گفت: کشورهایی که این روش‌ها را در تولید فولاد پیاده می‌کنند، به لحاظ علمی و دانش به این جمع‌بندی رسیدند که برای صرفه‌جویی انرژی باید از روش کوره بلند استفاده کنند. همچنین این روش تمیزترین نوع تولید فولاد محسوب می‌شود.

رخصتی افزود: تجربه بیش از نیم قرنی در تولید فولاد به روش کوره بلند، سبب شده است که ایران نیز توان طراحی و ساخت کوره بلند و تجهیزات وابسته آن را داشته باشد.

وی خاطرنشان کرد: برای روش کوره بلند از انرژی گاز استفاده نمی‌شود بلکه خوراک در این روش مورد استفاده قرار می‌گیرد، بنابراین برای بهبود وضعیت فقط اصلاح نرخ گاز راه چاره نیست بلکه این بخش باید در تعیین نرخ خوراک مورد توجه قرار بگیرد.

کاهش ۵۰ درصدی تولید فولادسازان با قطعی گاز

یک عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: عدم تامین انرژی مورد نیاز صنعت فولاد کشور موجب کاهش ۵۰ درصدی تولید بسیاری از کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی شده است.

نادر سلیمانی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به بحران تامین انرژی برای صنعت فولاد در این روزها و هفته‌ها، اظهار کرد: کمبود و قطعی‌های پی‌درپی برق در تابستان و گاز در زمستان موجب کاهش تولید فولاد در کشور شده است.

وی گفت: کمبود حامل‌های انرژی موجب تعطیلی ۱۰۰ درصدی یکی از فولادسازان بزرگ کشور شده است. در این راستا، مدتی است به دلیل کمبود انرژی و محدودیت‌های مصرف گاز و برق، کلیه فعالیت‌های تولیدی در تمام خطوط مجتمع فولاد خراسان از گندله‌سازی و احیاء مستقیم گرفته تا فولادسازی و نورد متوقف شده است.

این عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران افزود: با وجود سهم پایین فولاد از مصرف انرژی، اما زمانی که با عدم پایداری شبکه سراسری گاز مواجه می‌شویم، اول به سراغ فولادسازان می‌روند و برق و گاز این واحدهای تولیدی را قطع می‌کنند. همین امر در زمستان امسال باعث کاهش ۵۰ درصدی تولید بسیاری از کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی شده است.

وی تصریح کرد: باید به اهمیت تولید فولاد در کشور بیشتر توجه شود، چراکه این صنعت ارزآوری بسیار بالایی از طریق صادرات برای کشور می‌تواند داشته باشد.

وی گفت: با توجه به سقوط قیمت‌های جهانی، درآمدی که می‌توانیم از ۳۰ میلیون تن فولادسازی داشته باشیم، حداقل ۱۵میلیارد دلار است و اگر مصرف سرانه را ۲۰۰کیلوگرم در نظر بگیریم، ۱۶ میلیون تن به مصرف داخل می‌رسد، بنابراین هم‌اکنون توانایی جامعه فولاد برای صادرات ۱۴ تا ۱۵میلیون تن است.

به گفته این عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد، خوشبختانه از ۴ میلیون تن واردات فولاد در سال ۱۳۵۵ امروز به صادرکننده فولاد تبدیل شده‌ایم.

اولویت‌های حوزه صنعت و معدن در بودجه ۱۴۰۲

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس اولویت‌های حوزه صنعت و معدن در بودجه سال ۱۴۰۲ را تشریح کرد.

به گزارش فولادبان، مصطفی طاهری در رابطه با اولویت‌های حوزه صنعت و معدن در بودجه سال ۱۴۰۲، گفت: در حوزه معدن توجه به اکتشاف باید در اولویت قرار گیرد، زیرا زنجیره اکتشاف نسبت به سایر زنجیره‌ها توسعه کمتری داشته است. هر چند کمیسیون صنایع و معادن مجلس اصلاح قانون معادن را در دستورکار دارد؛ اما در بودجه سال آینده باید توجه ویژه‌ای به موضوع اکتشاف شود.

نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس شورای اسلامی افزود: از میان ۶۴ ماده معدنی موجود در کشور باید حوزه‌هایی که با وجود ظرفیت خوب و مناسب، به آنها بی‌توجهی شده مانند مس، سنگ‌های تزئینی، سنگ‌های ساختمانی و امثال آن در اولویت قرار گیرد.

وی با اشاره به اولویت‌های حوزه صنعت، ادامه داد: در قوانین بودجه و برنامه باید پیشران‌ها و اولویت‌های صنعت مشخص شود؛ به طور مثال ما در صنعت نساجی درحوزه‌های دوخت، بافت و رنگ رزی ظرفیت خوبی داریم؛ اما نیازمند نوسازی ماشین‌آلات و سرمایه‌گذاری هستیم.

این نماینده مردم در مجلس یازدهم با اشاره به ظرفیت خوب صنعت لوازم خانگی، اضافه کرد: اگر تحقیق و توسعه در این حوزه را افزایش دهیم و به ساخت داخلی عمق بخشیم، می‌توان علاوه‌بر تامین نیاز داخلی، کشورهای اطراف را نیز زیرپوشش قرار دهیم.

یادداشت

چالش‌های بی‌پایان فولادسازان

مجید سعیدیان
فعال صنعت فولاد

تولید فولاد جزو صنایع مهم و استراتژیک کشور است. در طول دهه‌های اخیر سرمایه قابل‌توجهی جذب زنجیره فولاد شده و برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال ۱۴۰۴ هدف‌گذاری شده است. در چنین شرایطی نمی‌توان و نباید نسبت به عملکرد تولید در این زنجیره بی‌تفاوت بود، چراکه بی‌توجهی به ظرفیت‌سازی انجام‌شده در این زنجیره به‌منزله نادیده گرفتن سرمایه جذب‌شده به این زنجیره است.

بخش بزرگی از التهابات حاکم بر زنجیره فولاد از نبود سیاست‌گذاری دقیق و همچنین نامتوازنی زنجیره فولاد کشور نشأت می‌گیرد. از آنجا که هر حلقه از زنجیره تولید فولاد کشور مواد اولیه موردنیاز برای حلقه‌های بعدی را تامین می‌کند، بروز چالش برای یک صنعت، به‌منزله تعمیم آن به سایر حلقه‌های تولید است، این در حالی است که برهم خوردن تعادل در زنجیره تولید فولاد، چالش‌های جدی را به صنعتگران تحمیل می‌کند. بر همین اساس انتظار می‌رود سیاست‌های حاکم بر این زنجیره متناسب با میزان تولید و تقاضا در این زنجیره تنظیم شود.

از سال گذشته تاکنون تولیدکنندگان زنجیره فولاد موظف به عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات خود در بورس کالا شدند. با این وجود سیاست یادشده ازسوی تمامی تولیدکنندگان اجرایی نشد. در واقع می‌توان این‌طور ادعا کرد که همیشه استثناهایی برای تولیدکنندگان بزرگ که به‌نوعی وابسته به دولت هستند، وجود دارد.

خوشبختانه نگرش وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه تغییر در میزان عرضه محصولات فولادی در بورس کالا، تغییر کرد؛ در نتیجه در حال حاضر محصولاتی که میزان تولید آنها به‌مراتب بیشتر از نیاز بازار داخلی است، با الزام به عرضه پایین‌تری در بورس عرضه می‌شوند. در واقع باتوجه به آنکه میزان تولید در برخی از حلقه‌های این زنجیره به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی است، عرضه ۱۰۰ درصدی این محصولات در بورس کالا اشتباه و به ضرر تولیدکنندگان است.

وزارت صنعت، معدن و تجارت دستوراتی را با هدف تنظیم این بازار وضع می‌کند که برخی از این دستورات مثبت ارزیابی می‌شوند. با این وجود نبود نظارت قوی بر فرآیند اجرای این مقررات و همچنین الزام به اجرای آنها، در نهایت مانع نتیجه‌بخش بودن این مصوبات می‌شود.

محدودیت در تامین انرژی به چالشی جدی برای فعالان صنایع فولاد کشور در ۲ سال اخیر بدل شده است. فولادسازان در ماه‌های گرم سال با محدودیت در تامین برق و در ماه‌های سرد سال با محدودیت در تامین انرژی گاز روبه‌رو می‌شوند. این دست محدودیت‌ها عملکرد این صنایع را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد و از میزان بازدهی تولید آنها می‌کاهد. باتوجه به آنکه این محدودیت‌های انرژی در سال‌های اخیر شدت گرفته‌اند، انتظار می‌رود بخشنامه‌های حاکم بر این زنجیره با دقت پیگیری شود تا چالشی مضاعف به صنعتگران تحمیل نشود.

به‌عنوان‌مثال باید به‌جای تعیین درصد میزان عرضه فولادسازان در بورس کالا، میزان دقیق عرضه هر واحد به‌صورت ماهانه ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین و ابلاغ شود. این وزارتخانه از میزان ظرفیت و تولید واحدهای مختلف آگاه است و بدین ترتیب می‌تواند نظارت کافی بر اجرای این مقررات داشته باشد.

البته انتظار می‌رود ضمن تاکید بر تامین نیاز بازار داخلی، به صادرات نیز توجه ویژه‌ای شود. در طول سال‌های اخیر و به‌دنبال رکود اقتصادی که در کشور شاهد آن هستیم از میزان ساخت‌وساز و پروژه‌های عمرانی در کشور کاسته شده است؛ بنابراین توسعه صادرات راهکاری برای تداوم تولید به‌ویژه در حلقه‌هایی است که میزان تولید آنها به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود. بر همین اساس مقررات و بخشنامه‌های حاکم بر نظام تولید باید با در نظر گرفتن شرایط ویژه صنعتگران باشد تا منتهی به کارآیی لازم شود.

روزگار معدن

چهارشنبه ● ۲۸ دی ۱۴۰۱ ● ۲۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۱۸ ژانویه ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۱۰۰۵

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری:
مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

نظرگاه

پیش‌نیاز توسعه معاملات بورس انرژی

محمدباقر عبایی
معاون برنامه‌ریزی شرکت تولید نیروی برق دماوند

ازابتدای مهر قرار بود وزارت نیرو خرید و فروش برق مشترکان بالای یک مگاوات را در بورس انرژی اجرایی کند. در این یادداشت به قلم محمد عبایی به تحلیل این طرح و شرایط توسعه معاملات در بورس انرژی پرداختیم. ۲۰ مهر سال ۱۳۹۹ مصوبه هیات وزیران درباره اجبار مشترکان صنعتی بالای ۵ مگاوات برای خرید از بورس انرژی ابلاغ شد. در بند ۲ این مصوبه آمده بود وزارت نیرو باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی کند که تا دو سال آینده مشترکان بالای یک مگاوات صنعتی برق را از بورس تامین کنند. براساس برنامه‌ریزی‌های وزارت نیرو قرار بود این طرح از ابتدای مهر سال ۱۴۰۱ اجرایی شود و اینک این مهلت به اتمام رسیده است. واقعیت این است که یکی از چالش‌های عمده ما در بورس انرژی موضوع کمبود تقاضای بالفعل است؛ به این معنا که در صورت خرید نکردن از بورس انرژی، مشترکان از گزینه جایگزینی به نام خرید از شبکه استفاده نکنند. از سوی دیگر حدود ۷۰ درصد مصرف برق صنعت، مربوط به صنایع بالای ۵ مگاوات است که در سال گذشته میزان مصرف این صنایع حدود ۱۱۱ میلیارد کیلووات ساعت بوده است و این صنایع کمتر از ۵۰ درصد انرژی مورد نیازشان را از بورس انرژی یا قراردادهای دوجانبه تامین کرده‌اند. بر این اساس، مشترکان ۱ تا ۵ مگاوات به عنوان مشترکان خرد حتی در صورت استقبال از بورس انرژی هم نمی‌توانند جهشی در تقاضا و میزان معاملات بازار ایجاد کنند؛ بنابراین ضمن این که با اجرای این طرح اتفاق مشهودی در بورس انرژی نمی‌افتد، باید از وزارت نیرو پرسید که چه عواملی در بورس و بازار خرید و فروش انرژی موجب تاخیر در اجرای این قانون شده است. برای آگاهی از شرایط موجود بورس انرژی و وضعیت بازار باید درباره عرضه و تقاضا اطلاعات درستی داشته باشیم. در حال حاضر عرضه برق توسط نیروگاه‌هایی صورت می‌گیرد که حدود ۶۰ درصد آنها خصوصی و ۴۰ درصد هم دولتی هستند. آنجا که متقاضیان بالای ۵ مگاوات صرفا مشترکان صنعتی هستند، طبیعی است که میزان عرضه به مراتب بیش از تقاضا باشد و انتظار قیمت‌های متعادل با این وضعیت غیرممکن به نظر برسد. گروه دیگری که مشترکان خانگی و تجاری هستند به صورت مستقیم از بورس انرژی خرید نمی‌کنند و خرده‌فروشان یا شرکت‌های توزیع به نیابت از آنها باید خرید کنند. در سال ۹۵ توانیر نقدینگی بالایی به شرکت‌های توزیع تزریق کرد تا به نیابت از بخش تجاری از بورس انرژی خرید کند که خوشبختانه تقاضای بالایی شکل گرفت، اما در ادامه یکی از چالش‌هایی که باعث شد تا شرکت‌های توزیع از بورس انرژی خرید نکنند، این بود که وجوه دریافتی فروش برق به مشترکان نهایی توسط توانیر مدیریت و در برق‌های منطقه‌ای و شرکت‌های توزیع باز توزیع می‌شد. از سوی دیگر تراز منفی صنعت برق باعث شده بود توانیر قادر به تزریق نقدینگی نباشد، چرا که هزینه‌های نگه‌داشت، خرید، انتقال و توزیع برق بسیار بالاتر از فروش انرژی به مشترکان بود و اولویت آخر را موضوع توسعه معاملات بورس انرژی قرار داده بودند، تا این که در دی ماه سال گذشته مصوبات مهمی در حوزه اصلاح تعرفه برق مشترکان بالاتر از الگوی مصرف ابلاغ شد که اگرچه این طرح در دوماه انتهایی سال اجرایی شده، اما در نهایت با اصلاح تعرفه مشترکان صنعتی بالای ۲ مگاوات در قانون بودجه ۱۴۰۰، شاهد جهش قابل ملاحظه درآمد توانیر بوده‌ایم بگونه‌ای که در سال ۱۴۰۰ درآمد شرکت توانیر حاصل از فروش با هزینه خرید، انتقال و توزیع تراز شده است. در قانون مانع زدایی برق مشترکان خانگی، عمومی، صنعتی و سایر مصارف (به جز مشترکین کشاورزی) نرخ برق آنها وابسته به نرخ خرید تضمینی از نیروگاه‌های کشور تعرفه گذاری شده و پیش‌بینی می‌شود با اجرای این قانون درآمد توانیر از ۶۰ هزار میلیارد تومان سال گذشته در امسال با افزایش ۱۰۰ درصدی به ۱۲۰ هزار میلیارد تومان برسد؛ بنابراین با اقدامات مناسب در دو سال اخیر و قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق، تراز هزینه و درآمد اصلاح شده و این امیدواری را برای صنعت برق ایجاد می‌کند که اگر توانیر و وزارت نیرو اراده‌ای برای خرید مستقیم برق از بورس انرژی توسط شرکت‌های توزیع داشته باشند، نقدینگی کافی در اختیار دارند. اما واقعیت این است که وزارت نیرو در عمل تمایلی برای توسعه بورس انرژی و خروج از خرید و فروش برق ندارد، چرا که این موضوع می‌تواند نوعی تعارض منافع را به همراه داشته باشد؛ بدین معنا که حدود ۱۰ درصد انرژی کشور توسط نیروگاه‌های ECA (دارای قراردادهای خرید تضمینی برق یا تبدیل انرژی) تولید می‌شود که نرخ هر کیلووات برق تولیدی آنها حدود ۵۵۰ تا ۶۰۰ تومان تعیین شده است و نرخ حدود ۷۰ درصد مصرف کشور بر اساس نرخ خرید تضمینی این ۱۰ درصد تولیدکننده تعیین می‌شود. این در حالی است که مشترکان صنعتی به ازای هر کیلووات برق مصرفی حدود ۵۰۰ تومان پرداخت می‌کنند که ۳۰ تا ۴۰ تومان این میزان هزینه ترانزیت برق است، اما از مبلغ باقی مانده حدود ۲۰ درصد به تولیدکننده می‌رسد؛ چرا که نهاد رگولاتور صنعت برق با سرکوب قیمت، تنها فشار صنعت برق را بر بخش تولید اعمال می‌کند. کما این که امروز در بازارهای دیگری مانند خود ما شاهد هستیم که بین نرخ بازار و نرخ کارخانه گاهی تا ۱۵۰ میلیون تفاوت وجود دارد و پولی که باید به جیب تولید برود، نصیب واسطه می‌شود؛ بنابراین در حالی با سازوکار فعلی از برق ۵۰۰ تومانی، ۷۰ تا ۸۰ تومان نصیب تولیدکننده می‌شود که وزارت نیرو ۴۲۰ تومان دریافت می‌کند و در بخش‌هایی که هزینه و درآمد آن هم خوانی ندارد از این پول بهره می‌برد. اینک که در پیک مصرف تابستان ۱۵ هزار مگاوات کمبود داریم و اگر دولت تصمیم گرفته برق مشترکان خانگی را قطع نکند و برق صنایع را در چنین مواقعی محدود کند، باید اجازه بدهد صنایع در یک فضای رقابتی قرار بگیرند تا هر کدام که حاضر به پرداخت هزینه بیشتر با توجه به سودده بودن فعالیتشان هستند، بتوانند تولید خود را ادامه دهند. علاوه بر این، با توجه به این که در آمد شرکت‌های توزیع از محل فروش انرژی بسیار بالاتر از بهای تمام شده خرید انرژی است، برق خود را می‌توانند به صورت مستقیم از بورس خریداری کنند و در غیر این صورت، ملزم به قطع برق مشترکان زیرمجموعه خود شوند؛ بنابراین اگر مشترکان بورس انرژی گزینه دیگری نداشته باشند، می‌توان به واقعی شدن قیمت‌ها در این بازار امیدوار بود. نکته دیگری که باعث جلوگیری از توسعه معاملات بورس می‌شود، عدم پی‌گیری شرکت‌های توزیع و برق منطقه‌ای برای وصول برق فروخته شده به مشترکین است. بدین معنا که وقتی مشترکان هزینه برق دریافتی از شبکه را با تاخیر طولانی مدت پرداخت می‌کنند و عواقبی متوجه آنها نمی‌شود، دلیلی نمی‌بینند برق خود را از بورس انرژی خریداری کنند که باید هزینه‌ها را در سریع‌ترین زمان پرداخت کنند. به عنوان نمونه طلب توانیر از مشترکان در سال ۱۳۹۹ برابر ۹۰ هزار میلیارد ریال بوده و در سال ۱۴۰۰ به ۱۵۰ هزار میلیارد ریال رسیده است. این در حالی است که مطالبات بخش غیردولتی در بازار برق از این نهاد ۱۱۰ هزار میلیارد ریال بوده است و با وصول این مطالبات می‌توانست بخش عمده‌ای از بدهی‌ها را پرداخت کند. بنابراین وزارت نیرو و دولت باید این چالش‌ها را به صورت ریشه‌ای رفع کنند تا شاهد توسعه معاملات بورس انرژی باشیم.

اوراق دولتی چه تاثیری روی بورس می‌گذارد؟

گروه معدن

عکس: آیدا فریدی

دولت برای سال آینده پیشنهاد داده انتشار اوراق مشارکتی و خزانه رشدی ۶۲ درصدی داشته باشد که از نگاه کارشناسان در کوتاه‌مدت می‌تواند روی بازار سال آینده تاثیر منفی بگذارد اما در بلندمدت شرایط متفاوت است.

به گزارش تحلیل بازار، طبق لایحه بودجه ۱۴۰۲ کل کشور دولت درنظر دارد حدود ۲۸۸ هزار میلیارد تومان درآمد از واگذاری دارایی‌های مالی کسب کند که بیش از ۱۵۱ میلیارد تومان آن مربوط به اوراق مشارکتی و اوراق خزانه است و نسبت به سال گذشته بیش از ۶۲ درصد رشد فروش اوراق مالی داشته و نشان می‌دهد سال آینده دولت حساب ویژه‌ای برای درآمدزایی از فروش اوراق مالی باز کرده است.

در شرایط کنونی که بازار سرمایه به یک محدوده مقاومتی رسیده و احتمال اینکه اصلاح زمانی یا نرخ داشته باشد یا اینکه تا قله سال ۹۹ رشد کند وجود دارد. این احتمالات به استراتژی دولت در اجرای سیاست‌های انقباضی و همچنین چگونگی تامین مالی بستگی دارد. با این حال رشد فروش اوراق همیشه یکی از جدی‌ترین تهدیدهای بازار سرمایه بوده و از آنجایی که اوراق به عنوان یک منابع قطعی همیشه در شرایطی که بودجه تامین نمی‌شود مورد استفاده قرار می‌گیرد پیش‌بینی می‌شود در نیمه دوم سال ۱۴۰۲ بیشتر عرضه شوند تا از این طریق کم و کسری منابع درآمد ارزی را جبران کند و به نوعی اعتبارات مورد نیاز پروژه‌های عمرانی را هم تامین کند، هرچند نباید فراموش کرد که دولت علاوه بر انتشار اوراق مشارکت برای پروژه‌های جدید سررسید اوراق قبلی را هم دارد که باید تمدید یا تسویه کند که خود این هم چالش جدی است.

وحید شقاقی، مشاور وزیر اقتصاد در گفت‌وگو با بازار ضمن اشاره به اینکه در شرایط کنونی که تورم سیر صعودی دارد دولت چاره‌ای جز استفاده از اوراق برای تامین مالی ندارد، گفت: با توجه به اینکه درآمدهای ارزی دولت نسبت به رشد هزینه‌ها افزایش نیافته است و از طرف دیگر رشد نقدینگی در کشور ادامه پیدا کرده و منجر به بروز تورم شده و بخشی از آن وارد بازارهای سوداگری شده و تبعات آن دامن اقتصاد را گرفته تنها راهکار دولت برای تامین منابع کسری بدون روش‌های تورم زا انتشار اوراق است. وی با بیان اینکه به طور قطع انتشار اوراق تبعاتی برای بازار سهام دارد، تصریح کرد: در مقطع کنونی اقتصاد کشور در شرایط حساسی قرار دارد و دولت نمی‌تواند به رشد نقدینگی و تورم بی‌توجه باشد، از طرف دیگر ادامه تورم می‌تواند برای شرکت‌های بورسی هم چالش برانگیز شود و منجر به کاهش حاشیه سود آنها در نتیجه افزایش هزینه‌ها شود، به همین دلیل انتشار اوراق در کوتاه مدت ممکن است به انحراف سرمایه‌ها منجر شود اما در بلندمدت به نفع شرکت‌ها هم خواهد بود.

وی با تاکید بر اینکه بکارگیری ابزاری در اختیار دولت برای مدیریت اقتصاد است، اظهار کرد: در شرایط کنونی که اقتصاد مولد کشور نمی‌تواند همه نقدینگی را جذب کند و نوسانات بازار سهام هم بالا بوده و اعتماد سرمایه‌گذاران کاهش یافته نمی‌توان در جذب نقدینگی دست روی دست گذاشت و باید از همه ابزارها استفاده کرد.

تاثیر اوراق پروژه‌های عمرانی در رونق کامودیتی ها

در سال‌های گذشته دولت به دلیل کاهش درآمدهای نفتی نتوانسته اعتباری به پروژه‌های عمرانی اختصاص دهد و از یک سو بخش عمرانی و پروژه‌های اقتصادی کشور هیچ‌گونه پیشرفتی نداشته‌اند و کشور از این محل زیان دیده و از طرف دیگر بخشی از شرکت‌های بزرگ بورسی کشور فولادی و معدنی هستند که با اجرای پروژه‌های عمرانی می‌توانند محصول بیشتری بفروشند، به همین دلیل توقف پروژه‌های عمرانی به زیان این شرکت‌ها هم هست و اگر دولت منابعی از طریق اوراق برای فعال‌سازی این پروژه‌ها تامین کند، به طور قطع در افزایش درآمد آنها موثر خواهد بود و رشد این شرکت‌ها در کلیت بورس هم تاثیر خواهد گذاشت.

عرفان هودی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با بازار ضمن اشاره به اینکه درحال‌حاضر دولت برای تامین اعتبار پروژه‌ها به انتشار اوراق وابسته است، گفت: با توجه به اینکه بیشترین نقدینگی موجود در کشور در بانک‌ها وجود دارد دولت برای خرید اوراق بانک ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و صندوق‌ها را مکلف به خرید می‌کند، به همین دلیل بحث تغییر جهت در جریان نقدینگی از طریق انتشار اوراق روی سرمایه‌های خرد تاثیر ندارد و بیشتر بر سرمایه‌های کلان تاثیر می‌گذارد.

وی با بیان اینکه بانک‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بکارگیری منابع خود سبدی از انواع سرمایه گذاری‌ها را دارند، افزود: به همین دلیل همواره بانک‌ها و صندوق و... بخشی از سرمایه خود را در اوراق بکار می‌گیرند تا به عنوان سرمایه‌گذاری بدون ریسک در سبد خود داشته باشند، به همین دلیل به نظر نمی‌رسد انتشار اوراق خیلی در بازار سرمایه تاثیر بگذارد چراکه هر ساله دولت‌ها اوراق منتشر می‌کنند و این مسئله مربوط به یک سال نیست و اگر قرار بود بازار سرمایه در کنار اوراق رشد نکند پیش از این هم در سال‌های گذشته بازار رشد نمی‌کرد.

براساس این گزارش، دولت در سال آینده همچون سال‌های گذشته انتشار اوراق را دنبال خواهد کرد، اما مهم‌ترین مسئله چگونگی مدیریت انتشار اوراق است، به عبارت دیگر اگر در زمان هایی که فشار فروش در بازار وجود دارد یا اینکه بازار قرار است روندی صعودی داشته باشد اوراق را منتشر کند به طور قطع مداخله منفی در بازار می‌کند، اما در شرایطی که بازار شرایط متعادلی دارد و تحت تاثیر هیچگونه خبر مثبت و منفی نیست به صورت هفتگی اوراق را با حجم کم منتشر کند، به طور قطع می‌تواند همزمان با حفظ شرایط بازار سهام منابع مورد نیاز خود را از طریق اوراق تامین کند.

افزایش صادرات «کگهر»

درآمد ماهانه‌ای که «کگهر» در آذرماه از فروش محصولات شناسایی کرد نسبت به میانگین درآمدی در ۱۱ ماه گذشته ۶۸ درصد افزایش پیدا کرد، درآمد تجمیعی که «کگهر» در پایان سال مالی از فروش محصولات داخلی خود شناسایی کرد در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۲۴ درصد افزایش درآمد را تجربه کرد.

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در نهمین ماه سپری شده از امسال (منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱) مقدار فروش محصولات خود را یک میلیون و ۴۸۰ هزارتن در سامانه کدال به ثبت رساند، مقدار فروش تجمیعی شرکت ایران خودرو دیزل تا پایان آذرماه امسال ۱۳ میلیون و ۲۶۰ هزارتن بود، «کگهر» از فروش محصولات در این بازه زمانی ۳۰ هزار و ۵۹ میلیارد تومان درآمدزایی را به همراه داشت.

میزان درآمدی که سنگ‌آهن گهرزمین در آذرماه از فروش یک میلیون و ۴۷۹ هزار و ۹۲۶ تن محصول خود به ثبت رساند برابر با ۳ هزار و ۹۸۹ میلیارد تومان بود، «کگهر» در ۱۲ ماه گذشته به میانگین مقدار فروش یک میلیون و ۴۷۳ هزارتن در هر ماه رسید، گفتنی است که در آذرماه مقدار فروش این شرکت سنگ‌آهنی نسبت به میانگین ماهانه در ۱۱ماه گذشته ۳۸ درصد افزایش را تجربه کرد.

مقدار فروش ماهانه «کگهر» در آذرماه سال گذشته یک میلیون و ۵۵۱ هزار تن به ثبت رسید اما؛ در آذر ماه ۱۴۰۱ نسبت به سال گذشته کمی کاهش را تجربه کرد. درآمد ماهانه‌ای که «کگهر» در آذرماه از فروش محصولات شناسایی کرد نسبت به میانگین درآمدی در ۱۱ ماه گذشته ۶۸ درصد افزایش پیدا کرد، درآمد تجمیعی که «کگهر» در پایان سال مالی از فروش محصولات داخلی خود شناسایی کرد در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۲۴ درصد افزایش درآمد را تجربه کرد.

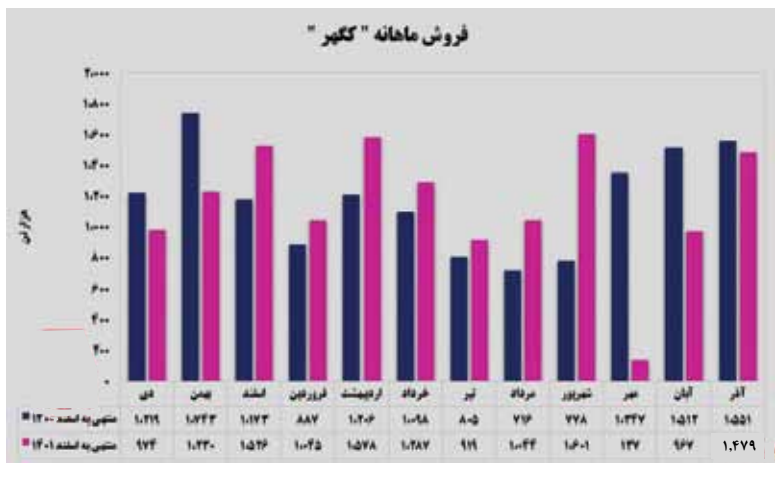
نام شرکت	نام نماد	فروش ماهانه (هزارتن)		درصد تغییرات
		منتهی به آذرماه ۱۴۰۱	منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱	
سنگ‌آهن گهر زمین	کگهر	۱.۴۷۹	۹۶۷	٪ ۵۳ ↑

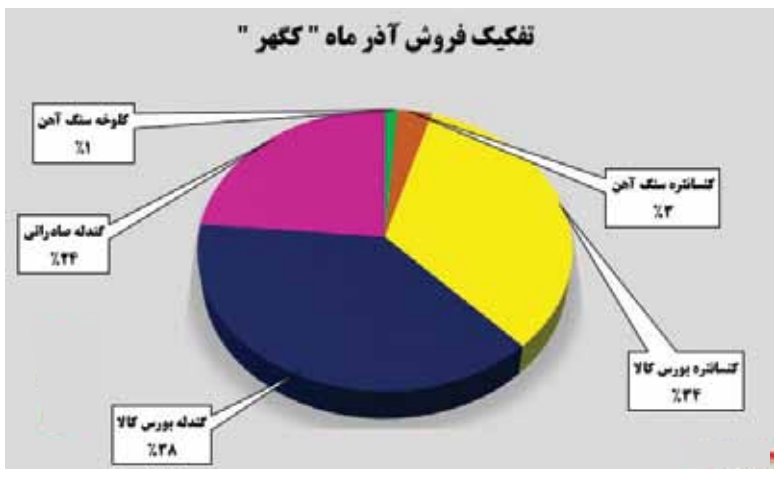
عنوان درآمدزاترین محصول «کگهر» در آذرماه امسال «کندله بورس کالا» با یک هزار و ۵۳۱میلیارد تومان تعلق گرفت، مقدار فروش این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا برابر با ۵۶۸ هزار و ۹۰۵ تن بود که در مقایسه با ابان ماه رشد را تجربه کرد و همچنین نرخ فروش این محصول در نهمین ماه امسال برابر با ۲ میلیون و ۶۹۱ هزار تومان اعلام کرد.

محصولات دیگری که توسط شرکت سنگ‌آهن گهرزمین به فروش رسید عبارت است از کندله صادراتی، کنسانتره و کلوخه سنگ‌آهن که دراین‌بین «کنسانتره در بورس کالا» با کسب درآمد یک هزار و ۳۵۲ میلیارد تومانی بیشترین درآمدزایی را به همراه داشت.

«کگهر» در آذر ماه و همزمان با پایان سال مالی، روند صعودی تولید خود که از مرداد ماه شروع شده بود را ادامه داد، همچنین روند فروش شرکت از مهر ماه صعودی بود. باید گفت تولید و به تبع آن فروش شرکت سنگ‌آهن گوهر زمین با رشد همراه بوده است.

با این تفاصیر با وجود عملکرد ضعیف در پاییز و تابستان «کگهر» توانست عملکرد بد دو فصل یادشده را در آذرماه جبران کند تا سال مالی را به خوبی پایان دهد.

سرمایه به سمت تک سهم‌ها می‌رود

یک کارشناس بازارسرمایه گفت: شاهد عقب ماندگی مشهود برخی از صنایع و تک سهم‌ها بوده و به نظر می‌رسد بازار قصد دارد مقداری از پول را معطوف این صنایع کند.

علی فراقی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه بازار در معاملات خود بسیارعالی عمل کرد، گفت: درصد بالایی از بازار با افزایش تقاضا و درپی آن افزایش نرخ همراه شدند و نخستین نشانه‌ای که می‌توان از این رشد بازار دریافت این است که اگر بازار به دور از هیجانات و ریسک‌های سیستماتیک خود بخواهد عمل کند یک مسیر مناسب رشدی با بازده بسیار عالی را در پیش‌رو خواهد داشت.

وی افزود: اگر دقت کنیم بازار روز یکشنبه تعطیل شد و معامله‌ای صورت نگرفت و همین وقفه که در خیلی از بازارهای کارا البته نه به دلیل مواردی چون کمبود گاز که باعث تعطیلی بانک‌ها و در پی آن بورس شد به دلیل به وجود آمدن هیجانات مثبت یا منفی درپی خبرها و اتفاقات ممکن است یک روز یا چند روز تعطیل شود باعث فروکش کردن رفتارهای بی‌دلیل معامله گران و سرمایه‌گذاران خواهد بود و آن چیزی است که پس از یک وقفه یک روزه در بازار به خوبی حس شد.

البته انجام این عمل مسیری است که خیلی از کشورها آن را در مواقع اضطراری و بسیار مهم انجام می‌دهند و آن چیزی است که به ندرت در بازار سرمایه ما توسط سیاست‌گذار و مجری آن در دستورکار قرار می‌گیرد. حال در قسمتی هم از بررسی باید به نمادهای بانکی پرداخت زیرا مدتی است نسبت به قبل تر شاهد بهبود روند معاملات هستند و خصوصا امروز با توجه خوب بازار مواجه شدند و حجم‌های بسیار مناسبی را ثبت کردند.

این کارشناس بازار سرمایه افزود: اگر از لحاظ تکنیکی به آنها نگاه کنیم نسبت به رشد اخیر شاخص شاهد عقب‌ماندگی مشهودی نسبت به برخی از صنایع و تک سهم‌ها هستیم و به نظر می‌رسد که بازار قصد دارد مقداری از پول در جریان بازار را به خوبی معطوف این صنعت نماید و انتظار می‌رود تا آخر سال شاهد یک بازده مناسب از این صنعت باشیم هرچند ممکن است تایم کوتاهی را درگیر حجم خوردن و جذب پول به سمت خود شوند و پس از آن حرکتی را به سمت رشد قیمتی آغاز نمایند خصوصا در محدوده‌ای که ممکن است در یکی دو روز اخیر پس از رسیدن به آن شاهد افزایش میزان عرضه در آنها باشیم که یک وهله بسیار حیاتی چه از لحاظ زمانی و قیمتی برای این صنعت فعال در بورس می‌باشد.

فراقی گفت: هرچند بازار سرمایه بسیار مستعد حرکت رشدی است اما بسیاری از صنایع و شرکت‌ها در ناحیه‌ای قرار دارند که اگر توان گذر کردن موفق از آن را داشته باشند به خوبی یک مسیر خوب را آغاز خواهند کرد ولی به غیر از آن باید با احتیاط بیشتری نسبت به خرید و فروش عمل کرد هرچند آن چنان دارای میزان ریسک بالایی قرار ندارند و همان‌طور که باید همانند امروز که به خوبی نزدیک به یک همت پول وارد بازار شد و باعث سبزپوشی بازار شد بازار جهت گذر نیازمند پایداری این مسیر خصوصا در این مرحله را خواهد داشت.